

Eestikeelne väljaanne

Teave ja teatised

64. aastakäik

1. juuni 2021

Sisukord

EUROOPA PARLAMENT

ISTUNGJÄRK 2019–2020

13.–14. novembri 2019. aasta istungid

Istungjärgu protokoll on avaldatud ELTs C 174, 7.5.2021.

VASTUVÕETUD TEKSTID

I Resolutsioonid, soovitusel ja arvamused

RESOLUTSIOONID

Euroopa Parlament

Neljapäev, 14. november 2019

2021/C 208/01	Euroopa Parlamendi 14. novembri 2019. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud puuvilla LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise loa kehtivust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (D061870/04 – 2019/2856(RSP))	2
2021/C 208/02	Euroopa Parlamendi 14. novembri 2019. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud sojauba MON 89788 (MON-89788-1) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise loa kehtivust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (D061871/04 – 2019/2857(RSP))	7
2021/C 208/03	Euroopa Parlamendi 14. novembri 2019. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud maisi MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 ja alakombinatsioon MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 ning NK603 × DAS-40278-9 sisaldavaid, nendest koosnevaid või nendest valmistatud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (D062828/04 – 2019/2859(RSP))	12

2021/C 208/04	Euroopa Parlamendi 14. novembri 2019. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud maisi Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid ja geneetiliselt muundatud maisi, milles on kombineeritud kaks, kolm, neli või viis Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 ja GA21 ühekordset transformatsiooni, vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (D063846/02 – 2019/2860(RSP))	18
2021/C 208/05	Euroopa Parlamendi 14. novembri 2019. aasta resolutsioon seksuaalkasvatuse kriminaliseerimise kohta Poolas (2019/2891(RSP))	24

II Teatised

EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDE, ORGANITE JA ASUTUSTE TEATISED

Euroopa Parlament

Neljäpäev, 14. november 2019

2021/C 208/06	Euroopa Parlamendi 14. novembri 2019. aasta otsus José Manuel Fernandese puutumatusse äravõtmise taotluse kohta (2019/2005(IMM))	29
---------------	--	----

III Ettevalmistavad aktid

Euroopa Parlament

Neljäpäev, 14. november 2019

2021/C 208/07	Euroopa Parlamendi 14. novembri 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu direktiiv, millega muudetakse 28. novembri 2006. aasta nõukogu direktiivi 2006/112/EÜ kaupade kaugmüüki ja teatavaid omamaiseid tarneid käsitlevate sätete osas (COM(2018)0819 – C8-0017/2019 – 2018/0415(CNS))	31
2021/C 208/08	Euroopa Parlamendi 14. novembri 2019. aasta resolutsioon, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi vahendite kasutuselevõtmise kohta (Belgia taotlus – EGF/2019/001 BE/Carrefour) (COM(2019)0442 – C9-0127/2019 – 2019/2114(BUD))	36

Menetluste selgitus

- * Nõuandemenetlus
- *** Nõusolekumenetlus
- ***I Seadusandlik tavamenetlus, esimene lugemine
- ***II Seadusandlik tavamenetlus, teine lugemine
- ***III Seadusandlik tavamenetlus, kolmas lugemine

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Euroopa Parlamendi muudatused:

Uued tekstiosad on märgistatud **paksus kaldkirjas**. Välja jäetud tekstiosad on tähistatud sümboliga ■ või on läbi kriipsutatud. Teksti asendamise puhul märgistatakse uus tekst **paksus kaldkirjas** ja asendatav tekst jäetakse välja või kriipsutatakse läbi.

EUROOPA PARLAMENT

ISTUNGJÄRK 2019–2020

13.–14. novembri 2019. aasta istungid

Istungjärgu protokoll on avaldatud ELTs C 174, 7.5.2021.

VASTUVÕETUD TEKSTID

Neljapäev, 14. november 2019

I

(Resolutsioonid, soovitusel ja arvamused)

RESOLUTSIOONID

EUROOPA PARLAMENT

P9_TA(2019)0054

Geneetiliselt muundatud puuvill LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3)

Euroopa Parlamendi 14. novembri 2019. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud puuvilla LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise loa kehtivust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (D061870/04 – 2019/2856(RSP))

(2021/C 208/01)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni rakendusotsuse eelnõu, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud puuvilla LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise loa kehtivust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (D061870/04,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrust (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta ⁽¹⁾, eriti selle artikli 11 lõiget 3 ja artikli 23 lõiget 3,
- võttes arvesse määruse (EÜ) nr 1829/2003 artiklis 35 osutatud alalises toiduahela ja loomatervishoiu komitees 30. aprillil 2019. aastal toimunud hääletust, mille tulemusel arvamust ei esitatud, ning võttes arvesse 5. juunil 2019. aastal apellatsioonikomitees toimunud hääletust, mille tulemusel samuti arvamust ei esitatud,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määruse(EL) nr 182/2011 (millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes) ⁽²⁾ artikleid 11 ja 13,
- võttes arvesse Euroopa Toiduohutusameti 6. detsembril 2006. aastal vastu võetud ja 14. detsembril 2006. aastal avaldatud arvamust ⁽³⁾,
- võttes arvesse Euroopa Toiduohutusameti 17. oktoobril 2018. aastal vastu võetud ja 14. novembril 2018. aastal avaldatud arvamust loa pikendamise kohta ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ ELT L 268, 18.10.2003, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

⁽³⁾ Geneetiliselt muundatud organismide teaduskomisjoni aramus, milles käsitletakse ettevõtte Bayer CropScience taotlust (viide EFSA-GMO-NL-2005-13) lasta toidu ja söödana kasutamiseks ning importimiseks ja töötlemiseks turule glüfosinaaditolerantne geneetiliselt muundatud puuvill LLCotton25 vastavalt määrusele (EÜ) nr 1829/2003, The EFSA Journal (2006) 429, 1–19, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2006.429>.

⁽⁴⁾ Geneetiliselt muundatud puuvilla LLCotton25 hindamist käsitlev teaduslik aramus määruse (EÜ) nr 1829/2003 kohase loa kehtivuse pikendamiseks (taotlus EFSA-GMO-RX-010), EFSA Journal 2018; 16(11):5473, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2018.5473>.

Neljapäev, 14. november 2019

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone, milles esitatakse geneetiliselt muundatud organismide (edaspidi „GMOd“) kasutamiseks lubade andmisele vastuväiteid⁽⁵⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 112 lõikeid 2 ja 3,
 - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni resolutsiooni ettepanekut,
- A. arvestades, et komisjoni otsusega 2008/837/EÜ⁽⁶⁾ anti luba viia turule geneetiliselt muundatud puuvilla LLCotton25 (edaspidi „puuvill LLCotton25“) sisaldavat, sellest koosnevat või sellest valmistatud toitu ja sööta;
- B. arvestades, et 2. oktoobril 2017. aastal esitas esmase loa hoidja Bayer CropScience AG (edaspidi „taotleja“) komisjonile kooskõlas määruse (EÜ) nr 1829/2003 artiklitega 11 ja 23 loa kehtivuse pikendamise taotluse;
- C. arvestades, et Euroopa Toiduohutusamet (EFSA) võttis 17. oktoobril 2018. aastal vastu heakskiitva arvamuse, mis avaldati 14. novembril 2018. aastal⁽⁷⁾;
- D. arvestades, et määruks (EÜ) nr 1829/2003 on sätestatud, et geneetiliselt muundatud toit ega sööt ei tohi avaldada kahjulikku mõju inimeste ja loomade tervisele ega keskkonnale, ning nõutud, et komisjon võtaks oma otsuse koostamisel arvesse kõiki liidu õigusaktide asjakohaseid sätteid ning teisi kõnesoleva küsimusega seotud õiguspäraseid tegureid;
- E. arvestades, et puuvill LLCotton25 on muudetud glüfosinaadipõhiste herbitsiidide suhtes tolerantseks⁽⁸⁾;
- F. arvestades, et kuigi puuvillaseemneõli kasutatakse Euroopas inimtoiduks suhteliselt vähe, leidub seda paljudes toiduainetes, sealhulgas salatikastmetes, majoneesis, valikpagaritoodetes, šokolaadivõietes ja -helvestes; arvestades, et loomadele söödetakse puuvilla peamiselt puuvillaseemnekoogi või -jahuna või täisrasvaste puuvillaseemnetena⁽⁹⁾;
- G. arvestades, et kolmekuulise konsulteerimisperioodi jooksul esitasid liikmesriigid EFSA-le nii esialgse kui ka loa pikendamiseks tehtud hindamise kohta palju kriitilisi märkusi⁽¹⁰⁾; arvestades, et muu hulgas heitsid liikmesriigid ette, et glüfosinaadijääkide ja metaboliitide mõju ei ole arvesse võetud, toksilisusuuringu tulemuste korrektsus on küsitav, allergeensust ega toksilisust ei ole põhjalikult hinnatud, taotleja koostatud seirearuannetes ei ole andmeid, mille varal

⁽⁵⁾ Euroopa Parlament võttis kaheksanda koosseisu ametiajal vastu 36 resolutsiooni, milles on GMOde kasutamiseks lubade andmise kohta vastuväiteid esitatud.

Peale selle võttis parlament üheksanda koosseisu ametiajal vastu järgmised resolutsioonid:

— Euroopa Parlamendi 10. oktoobri 2019. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud maisi MZHGOJG (SYN-ØØØJG-2) sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (vastuvõetud tekstid, P9_TA(2019)0028).

— Euroopa Parlamendi 10. oktoobri 2019. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud sojauba A2704-12 (ACS-GMØØ5-3) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise loa kehtivust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (vastuvõetud tekstid, P9_TA(2019)0029).

— Euroopa Parlamendi 10. oktoobri 2019. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud maisi MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid ja geneetiliselt muundatud maisi, milles on kombineeritud kaks, kolm või neli MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 ja DAS-40278-9 ühekordset transformatsiooni, vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (vastuvõetud tekstid, P9_TA(2019)0030).

⁽⁶⁾ Komisjoni 29. oktoobri 2008. aasta otsus 2008/837/EÜ, millega lubatakse LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3) geneetiliselt muundatud puuvilla sisaldavate, sellest koosnevate või sellest toodetud kaupade turuleviimist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT L 299, 8.11.2008, lk 36).

⁽⁷⁾ Geneetiliselt muundatud puuvilla LLCotton25 hindamist käsitlev teaduslik arvamus määruse (EÜ) nr 1829/2003 kohase loa kehtivuse pikendamiseks (taotlus EFSA-GMO-RX-010), EFSA Journal 2018; 16(11):5473, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2018.5473>.

⁽⁸⁾ EFSA esialgne arvamus, lk 1.

⁽⁹⁾ Teaduslik arvamus geneetiliselt muundatud puuvilla GHB614 × LLCotton25 × MON 15985 hindamise kohta toidu ja sööda kasutamiseks vastavalt määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (taotlus EFSA-GMO-NL-2011-94), EFSA Journal 2018; 16(4):5213, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5213>, lk 17–18.

⁽¹⁰⁾ Liikmesriikide märkustega puuvilla LLCotton25 kohta on võimalik tutvuda EFSA küsimuste registris aadressil <http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/login?>

Neljapäev, 14. november 2019

saaks väita, et puuvilla LLCotton25 import ja kasutamine ei avalda inimeste või loomade tervisele ega keskkonnale kahjulikku mõju, ning taotleja esitatud üldine järelevalvekava ei vasta Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/18/EÜ⁽¹¹⁾ VII lisa nõuetele;

H. arvestades, et EFSA on liikmesriikide märkustele vastates korduvalt märkinud, et tema arvates peavad taotlejad ja riskijuhina tegutsev komisjon omavahel põhjalikumalt arutama, kuidas importimiseks ja töötlemiseks mõeldud geneetiliselt muundatud taimede turustamisjärgset keskkonnaseiret praktikas teha;

Glüfosinaadijääkide sisaldust puuvillas LLCotton25 ei ole piisavalt hinnatud

I. arvestades, et arvukate uuringutega on tõestatud, et geneetiliselt muundatud herbitsiiditolerantsete kultuuride kasvatamisel hakatakse herbitsiide rohkem kasutama ja seda peamiselt herbitsiiditolerantse umbrohu tekke tõttu⁽¹²⁾; arvestades, et seetõttu tuleb lähtuda sellest, et puuvilla LLCotton25 kultuurid puutuvad kokku suuremate ja korduvate glüfosinaadiannustega, mille tagajärjel võib saagis olla rohkem glüfosinaadijääke;

J. arvestades, et puuvillale LLCotton25 anti impordiluba esimest korda 2008. aastal, kuid liidus glüfosinaadi kasutamise luba aegus 31. juulil 2018. aastal⁽¹³⁾; arvestades, et glüfosinaat on klassifitseeritud 1B kategooria reproduktiivtoksiliseks aineks ning seetõttu kehtivad selle suhtes Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1107/2009 sätestatud piirkriteeriumid⁽¹⁴⁾;

K. arvestades, et geneetiliselt muundatud taimede herbitsiidijääkide ja nende metaboliitide hindamist ei peeta EFSA geneetiliselt muundatud organismide komisjoni pädevusse kuuluvaks ning seetõttu seda GModele lubade andmise raames ei tehta; arvestades, et see põhjustab probleeme, sest geneetiliselt muundatud taimede puhul võib seda, kuidas taim täiendavaid herbitsiide lagundab, ja lagunemisproduktide (edaspidi „metaboliidid“) koostist ja seega ka nende toksilisust mõjutada geneetiline muundamine ise⁽¹⁵⁾;

L. arvestades, et vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 396/2005⁽¹⁶⁾, mille eesmärk on tagada seoses jääkide piirnormidega tarbijakaitse kõrge tase, tuleks liidus lubamatute toimeainete, näiteks glüfosinaadi jääke toiduks ja söödaks imporditud põllukultuurides hoolikalt kontrollida ja jälgida⁽¹⁷⁾;

M. arvestades, et liidu viimase kooskõlastatud mitmeaastase kontrolliprogrammi (2020., 2021. ja 2022. aastaks) kohaselt ei ole liikmesriikidel tegelikult üldse kohustust toodetes, sh puuvillas sisalduvat glüfosinaadijääki mõõta⁽¹⁸⁾; arvestades, et ei saa välistada, et puuvill LLCotton25 või sellest saadud toiduks või söödaks kasutatavad tooted ületavad jääkide piirnorme, mis on kehtestatud selleks, et tagada tarbijakaitse kõrge tase;

⁽¹¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. märtsi 2001. aasta direktiiv 2001/18/EÜ geneetiliselt muundatud organismide tahtliku keskkonda viimise kohta ja nõukogu direktiivi 90/220/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (EÜT L 106, 17.4.2001, lk 1).

⁽¹²⁾ Vt näiteks S. Bonny artiklit „Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact“, Environmental Management, jaanuar 2016, 57(1), lk 31–48, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738>, ning C.M. Benbrooki artiklit, „Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years“, Environmental Sciences Europe, 28. september 2012, köide 24(1), <https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24>

⁽¹³⁾ <https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/eu-pesticides-database/public/?event=activesubstance.detail&language=ET&selectedID=1436>

⁽¹⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 309, 24.11.2009, lk 1).

⁽¹⁵⁾ See on nii glüfosinaadi puhul, nagu on sedastatud EFSA hinnangus glüfosinaadijääkide kohta kehtivate maksimaalsete piirnormide kohta vastavalt määruse (EÜ) nr 396/2005 artiklile 12, EFSA Journal 2018; 16(5):5263, lk 12, <https://www.efsa.europa.eu/fr/efsajournal/pub/5263>

⁽¹⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. veebruari 2005. aasta määrus (EÜ) nr 396/2005 taimses ja loomses toidus ja söödas või nende pinnal esinevate pestitsiidide jääkide piirnormide ja nõukogu direktiivi 91/414/EMÜ muutmise kohta (ELT L 70, 16.3.2005, lk 1).

⁽¹⁷⁾ Vt määruse (EÜ) nr 396/2005 põhjendust 8.

⁽¹⁸⁾ Komisjoni 28. märtsi 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/533 ELi kooskõlastatud mitmeaastase kontrolliprogrammi kohta aastateks 2020, 2021 ja 2022, et tagada vastavus pestitsiidijääkide piirnormidele ja hinnata tarbijate kokkupuudet taimses ja loomses toidus või selle pinnal esinevate pestitsiidijääkidega (ELT L 88, 29.3.2019, lk 28).

Neljäpäev, 14. november 2019

- N. arvestades, et EFSA leidis, et kui glüfosinaati kasutatakse geneetiliselt muundatud maisi puhul umbrohutõrjeks, ületab kasutajate hinnanguline kokkupuude selle ainega lubatavat taset isegi siis, kui kasutati isikukaitsevahendeid ⁽¹⁹⁾; arvestades, et kasutajate kokkupuude on eriti murettekitav, kuna herbitsiiditolerantsetel geneetiliselt muundatud põllukultuuridel kasutatakse herbitsiide suuremas koguses;
- O. arvestades, et õigusega toidule tegeleva ÜRO eriraportööri hiljutises aruandes leiti, et ohtlikel pestitsiididel on tervisele katastroofiline mõju, kuna pestitsiidid põhjustavad ägeda mürgistuse tagajärjel igal aastal hinnanguliselt 200 000 surmajuhtumit, millest 99 % esineb arenguriikides ⁽²⁰⁾; arvestades, et eesmärgiga 3.9 ÜRO kestliku arengu eesmärkidest, millega liit on ühinenud, püütakse 2030. aastaks oluliselt vähendada surmade ja haiguste arvu, mille on põhjustanud ohtlikud kemikaalid ning õhu, vee ja pinnase reostus ja saastumine ⁽²¹⁾;

Ebademokraatlik otsustusprotsess

- P. arvestades, et määruse (EÜ) nr 1829/2003 artiklis 35 osutatud alalises toiduahela ja loomatervishoiu komitees 30. aprillil 2019. aastal toimunud hääletuse tulemusel arvamust ei esitatud, mis tähendab, et liikmesriikide kvalifitseeritud enamus loa andmist ei toetanud; arvestades, et arvamust ei esitatud ka 5. juunil 2019. aastal apellatsioonikomitees toimunud hääletuse tulemusel;
- Q. arvestades, et komisjon tunnistab, et problemaatiline on asjaolu, et ta jätkab GMODEle loa andmise otsuste vastuvõtmist ilma liikmesriikide kvalifitseeritud häälteenamuseta, mis on tootelubade puhul üldiselt väga suur erand, kuid geneetiliselt muundatud toidu ja sööda lubade puhul on muutunud normiks ⁽²²⁾; arvestades, et komisjoni president on seda tava korduvalt tauninud ja ebademokraatlikuks nimetanud ⁽²³⁾;
- R. arvestades, et Euroopa Parlament võttis oma kaheksandal ametiajal vastu 36 GMOsid puudutavat resolutsiooni, millest 33 väljendatakse vastuseisu toiduks ja söödaks mõeldud GMODE turule laskmisele ja kolmes vastuseisu GMODE kasvatamisele liidus; arvestades, et liikmesriikide kvalifitseeritud häälteenamus ei pooldanud nende GMODE lubamist; arvestades, et kuigi komisjon ise tunnistab puudujääke demokraatlikus protsessis, liikmesriikide toetuse puudumist ja parlamendi vastuväiteid, jätkab ta siiski geneetiliselt muundatud organismidele lubade andmist;
- S. arvestades, et selleks, et komisjon saaks GMODEle loa andmisest keelduda, kui apellatsioonikomitees ei ole saavutatud liikmesriikide kvalifitseeritud häälteenamust, ei ole vaja õigusakte muuta ⁽²⁴⁾;
1. on seisukohal, et komisjoni rakendusotsuse eelnõu ületab määruses (EÜ) nr 1829/2003 sätestatud rakendamisolulisi;

⁽¹⁹⁾ EFSA järelalus toimeaine glüfosinaadi pestitsiidina kasutamise riskihindamist käsitleva vastastikuse hindamise kohta. <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/pdf/10.2903/j.efsa.2005.27r>, lk 3.

⁽²⁰⁾ <https://www.ohchr.org/EN/Issues/Environment/ToxicWastes/Pages/Pesticidesrighttofood.aspx>.

⁽²¹⁾ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/health/>.

⁽²²⁾ Vt näiteks komisjoni 22. aprillil 2015. aastal esitatud seadusandliku ettepaneku (millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1829/2003 seoses liikmesriikide võimalusega piirata oma territooriumil geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kasutamist või see keelata) seletuskirja ja 14. veebruaril 2017. aastal esitatud seadusandliku ettepaneku (millega muudetakse määrust (EL) nr 182/2011) seletuskirja.

⁽²³⁾ Vt näiteks Euroopa Parlamendi täiskogu istungi avakõnet, mis on lisatud järgmisele Euroopa Komisjonile antud poliitikasuunistele (Strasbourg, 15. juuli 2014), ja 2016. aasta kõnet olukorrast Euroopa Liidus (Strasbourg, 14. september 2016).

⁽²⁴⁾ Määruse (EL) nr 182/2011 (artikli 6 lõike 3) kohaselt võib komisjon loa anda, kuid ei pea seda tegema, kui apellatsioonikomitees ei ole selle toetuseks saavutatud liikmesriikide kvalifitseeritud häälteenamust.

Neljapäev, 14. november 2019

2. on seisukohal, et komisjoni rakendusotsuse eelnõu ei ole kooskõlas liidu õigusega, kuna see ei ole kooskõlas määruse (EÜ) nr 1829/2003 eesmärgiga, milleks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 178/2002 ⁽²⁵⁾ sätestatud üldpõhimõtete kohaselt on luua alus inimeste elu ja tervise, loomade tervise ja heaolu, keskkonna ja tarbijate huvide kindla kaitse tagamiseks seoses geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kasutamisega, tagades samal ajal ka siseturu tõhusa toimimise;
3. palub komisjonil oma rakendusotsuse eelnõu tagasi võtta;
4. kordab, et on valmis jätkama tööd komisjoni ettepanekuga, millega muudetakse määrust (EL) nr 182/2011; palub nõukogul kiiremas korras jätkata selle komisjoni ettepanekuga seotud tööd;
5. palub komisjonil kooskõlas määruse (EL) nr 182/2011 artikli 6 lõikega 3 lõpetada GMOde kasvatamiseks või toidu ja söödana kasutamiseks lubade andmine juhtudel, mil liikmesriigid apellatsioonikomitees arvamust ei esita;
6. kutsub komisjoni üles mitte lubama herbitsiiditolerantseid geneetiliselt muundatud põllukultuure enne, kui jääkidega seotud terviseriske on iga juhtumi puhul eraldi põhjalikult uuritud, mis eeldab geneetiliselt muundatud põllukultuuride täiendavate herbitsiididega pihustamise jääkide, herbitsiidide metaboliitide ja võimaliku kombineeritud mõju täielikku hindamist;
7. palub komisjonil täiendavate herbitsiidide kasutamine ja nende jääkide riskihindamine täielikult integreerida herbitsiiditolerantsete geneetiliselt muundatud taimede riskihindamisse, olenemata sellest, kas geneetiliselt muundatud taime tahetakse liidus kasvatada või toidu ja söödana kasutamiseks liitu importida;
8. palub komisjonil mitte anda toidu või söödana kasutamiseks importimise luba geneetiliselt muundatud taimedele, mis on muudetud tolerantseks mõne herbitsiidi suhtes, mille kasutamine ei ole liidus lubatud;
9. kutsub komisjoni üles käsitlema liidu kohustusi, mis tulenevad rahvusvahelistest kokkulepetest, näiteks Pariisi kliimakokkulepeest, ÜRO bioloogilise mitmekesisuse konventsioonist ja ÜRO kestliku arengu eesmärkidest, määruse (EÜ) nr 1829/2003 kohaselt „liidu õiguse asjakohaste sätetena“ ja/või „õiguspäraste teguritena“, võtma neid nende tähtsuse kohaselt arvesse ja teada andma, kuidas neid on otsustusprotsessis arvesse võetud;
10. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

⁽²⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrus (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused (EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1).

Neljapäev, 14. november 2019

P9_TA(2019)0055

Geneetiliselt muundatud sojauba MON 89788 (MON-89788-1)

Euroopa Parlamendi 14. novembri 2019. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud sojauba MON 89788 (MON-89788-1) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise loa kehtivust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (D061871/04 – 2019/2857(RSP))

(2021/C 208/02)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni rakendusotsuse eelnõu, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud sojauba MON 89788 (MON-89788-1) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise loa kehtivust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (D061871/04,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrust (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta ⁽¹⁾, eriti selle artikli 11 lõiget 3 ja artikli 23 lõiget 3,
- võttes arvesse määruse (EÜ) nr 1829/2003 artiklis 35 osutatud alalises toiduahela ja loomatervishoiu komitees 30. aprillil 2019 toimunud hääletust, mille tulemusel arvamust ei esitatud, ning võttes arvesse, et 5. juunil 2019 apellatsioonikomitees toimunud hääletuse tulemusel ei esitatud samuti arvamust,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määruse (EL) nr 182/2011 (millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes) ⁽²⁾ artikleid 11 ja 13,
- võttes arvesse Euroopa Toiduohutusameti 2. juulil 2008. aastal vastu võetud ja 11. juulil 2008. aastal avaldatud arvamust ⁽³⁾,
- võttes arvesse Euroopa Toiduohutusameti 17. oktoobril 2018. aastal vastu võetud ja 16. novembril 2018. aastal avaldatud arvamust loa pikendamise kohta ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone, milles esitatakse vastuväiteid geneetiliselt muundatud organismide (edaspidi „GMOd“) kasutamiseks lubade andmisele ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ ELT L 268, 18.10.2003, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

⁽³⁾ Opinion of the Scientific Panel on Genetically Modified Organisms on application (reference EFSA-GMO-NL-2006-36) for the placing on the market of the glyphosate tolerant genetically modified soybean MON89788, for food and feed uses, import and processing under Regulation (EC) No 1829/2003 from Monsanto, (Geneetiliselt muundatud organismide teaduskomisjoni arvamus, milles käsitletakse ettevõtte Monsanto taotlust (viide EFSA-GMO-NL-2006-36) lasta toidu ja söödana kasutamiseks ning importimiseks ja töötlemiseks turule glüfosaaditolerantne geneetiliselt muundatud sojauba MON89788 vastavalt määrusele (EÜ) nr 1829/2003), The EFSA Journal (2008) 758, lk 1–23, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2008.758>.

⁽⁴⁾ Scientific opinion on the Assessment of genetically modified soybean MON 89788 for renewal of authorisation under Regulation (EC) No 1829/2003 (application EFSA-GMO-RX-011), (Geneetiliselt muundatud sojauba MON 89788 hindamist käsitlev teaduslik arvamus määruse (EÜ) nr 1829/2003 kohase loa kehtivuse pikendamiseks (taotlus EFSA-GMO-RX-010)), EFSA Journal 2018; 16(11):5468, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2018.5468>.

⁽⁵⁾ Euroopa Parlament võttis oma kaheksandal ametiajal vastu järgmised resolutsioonid:

- Euroopa Parlamendi 10. oktoobri 2019. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud maisi MZHG0JG (SYN-ØØØJG-2) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest toodetud kaupade turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2019)0028);
- Euroopa Parlamendi 10. oktoobri 2019. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud sojauba A2704-12 (ACS-GMØØ5-3) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest toodetud kaupade turule laskmise luba vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2019)0029);
- Euroopa Parlamendi 10. oktoobri 2019. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud maisi MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid ja geneetiliselt muundatud maisi, milles on kombineeritud kaks, kolm või neli MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 ja DAS-40278-9 ühekordset transformatsiooni, vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2019)0030),

Neljapäev, 14. november 2019

- võttes arvesse kodukorra artikli 112 lõikeid 2 ja 3,
- võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni resolutsiooni ettepanekut,
- A. arvestades, et komisjoni otsusega 2008/933/EÜ⁽⁶⁾ anti luba lasta turule geneetiliselt muundatud sojauba MON 89788 (edaspidi „sojauba MON 89788“) sisaldavat, sellest koosnevat või sellest toodetud toitu ja sööta;
- B. arvestades, et 20. novembril 2017 esitas loa hoidja Monsanto Europe S.A./N.V. komisjonile Monsanto Company nimel määruse (EÜ) nr 1829/2003 artiklite 11 ja 23 kohase taotluse kõnealuse loa kehtivuse pikendamiseks;
- C. arvestades, et Euroopa Toiduohutusamet (EFSA) võttis 17. oktoobril 2018 kõnealuse loa pikendamise kohta vastu heakskiitva arvamuse⁽⁷⁾, mis avaldati 16. novembril 2018;
- D. arvestades, et määruses (EÜ) nr 1829/2003 sedastatakse, et geneetiliselt muundatud toit ega sööt ei tohi avaldada kahjulikku mõju inimeste või loomade tervisele ega keskkonnale, ning nõutakse, et komisjon võtaks oma otsuse koostamisel arvesse kõiki liidu õigusaktide asjakohaseid sätteid ning teisi kõnealuse temaga seotud õiguspäraseid tegureid;
- E. arvestades, et sojauba MON 89788 on muudetud tolerantseks glüfosaadipõhiste herbitsiidide suhtes; arvestades, et sojauba MON 89788 on välja töötatud glüfosaaditaluvuse saavutamiseks, mis on saadud valgu CP4 EPSPS abil⁽⁸⁾;

Glüfosaadi jääkide ja metaboliitide puudulik hindamine

- F. arvestades, et mitu uuringut on tõestanud, et geneetiliselt muundatud herbitsiiditolerantsete põllukultuuride kasvatamisega kaasneb herbitsiidide suurem kasutamine, mida suurel määral põhjustab herbitsiiditolerantsete umbrohtude teke⁽⁹⁾; arvestades, et sellest tulenevalt tuleb eeldada, et sojauba MON 89788 põllukultuurid puutuvad korduvalt kokku glüfosaadi nii suuremate kui ka korduvannustega, mis võib põhjustada selle aine jääkide suurema koguse saagis;
- G. arvestades, et glüfosaadi kantserogeensuse osas on endiselt küsimusi; arvestades, et EFSA järeldas 2015. aasta novembris, et glüfosaat ei ole tõenäoliselt kantserogeenne, ja Euroopa Kemikaaliamet (ECHA) järeldas 2017. aasta märtsis, et selle klassifitseerimata jätmine oli õigustatud; arvestades, et Rahvusvaheline Vähiuurimiskeskus (IARC), mis on Maailma Terviseorganisatsiooni vähiuuringutele spetsialiseerunud keskus, liigitas sellele seisukohale vastupidi 2015. aastal glüfosaadi inimeste jaoks tõenäoliselt kantserogeenseks aineks; arvestades, et mitu hiljutist vastastikuse hindamise korras läbi vaadatud teadusuuringut kinnitavad glüfosaadi kantserogeenset toimet⁽¹⁰⁾;

⁽⁶⁾ Komisjoni 4. detsembri 2008. aasta otsus 2008/933/EÜ, millega lubatakse MON89788 (MON-89788-1) geneetiliselt muundatud sojauba sisaldavate, sellest koosnevate või sellest toodetud kaupade turuleviimist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT L 333, 11.12.2008, lk 7).

⁽⁷⁾ Scientific opinion on the Assessment of genetically modified soybean MON 89788 for renewal of authorisation under Regulation (EC) No 1829/2003 (application EFSA-GMO-RX-011) (Geneetiliselt muundatud sojauba MON 89788 hindamist käsitlev teaduslik aramus määruse (EÜ) nr 1829/2003 kohase loa kehtivuse pikendamiseks (taotlus EFSA-GMO-RX-011)), (EFSA Journal 2018; 16(11):5468, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2018.5468>).

⁽⁸⁾ Esialgne EFSA aramus, lk 1.

⁽⁹⁾ Vt näiteks: Bonny S, „Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact“, Environmental Management, jaanuar 2016, 57(1), lk 31–48, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738> ning Benbrook, C.M., „Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years“, Environmental Sciences Europe, 28. september 2012, köide 24(1), <https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24>.

⁽¹⁰⁾ Vt näiteks, <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1383574218300887>, <https://academic.oup.com/ije/advance-article/doi/10.1093/ije/dyz017/5382278>, <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0219610>, ning <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6612199/>.

Neljapäev, 14. november 2019

H. arvestades, et geneetiliselt muundatud taimede puhul võib see, kuidas taim täiendavaid herbitsiide lagundab, ja lagunemisproduktide (edaspidi „metaboliidid“) koostist ja seega ka nende toksilisust mõjutada geneetiline muundamine ise ⁽¹¹⁾; arvestades, et EFSA andmetel ei ole toksikoloogilisi andmeid, mis võimaldaksid hinnata glüfosaaditolerantsete geneetiliselt muundatud põllukultuuridega seotud glüfosaadi lagunemisproduktidest tarbijatele tulenevat riski ⁽¹²⁾;

Jääkide piirnormide ja nende seotud kontrolli puudumine

- I. arvestades, et vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 396/2005 ⁽¹³⁾, mille eesmärk on tagada tarbijakaitse kõrge tase, tuleks kolmandates riikides toodetud toidu ja sööda kohta kehtestada konkreetsed jääkide piirnormid, kui pestitsiidide kasutamise tagajärjel tekib liidu põllumajandustavadele tulenevaga võrreldes erinev jääkide tase ⁽¹⁴⁾; arvestades, et nii on see imporditud herbitsiiditolerantsete geneetiliselt muundatud põllukultuuride puhul, kuna nende kasvatamisel kasutatakse rohkem herbitsiide kui geneetiliselt muundamata põllukultuuride puhul;
- J. arvestades aga, et vastavalt EFSA 2018. aasta ülevaatele kehtivatest glüfosaadi jääkide piirnormidest ei olnud kättesaadavad andmed piisavad, et tuletada glüfosaadijääkide piirnormid ja riskihindamise väärtused seoses mitmete geneetiliselt muundatud põllukultuuridega, sealhulgas sojaubadega, millel on EPSPSi muudatus ⁽¹⁵⁾;
- K. arvestades, et geneetiliselt muundatud taimede herbitsiidijääkide ja nende metaboliitide hindamist ei loeta EFSA geneetiliselt muundatud organismide komisjoni pädevusse kuuluvaks ning seetõttu ei ole seda GMode auto-riseerimismenetluse osana ette võetud;
- L. arvestades, et paljud liikmesriikide pädevad asutused on väljendanud EFSA riskihindamise kohta esitatud märkustes, et peavad geneetiliselt muundatud põllukultuuride puhul herbitsiidijääkide ja sellega seotud terviseriskide analüüsi puudumist murettekitavaks ⁽¹⁶⁾;

Muud märkused

- M. arvestades, et paljud liikmesriigid on väljendanud muret turustamisjärgse keskkonnaseire kava kvaliteedi pärast ning märkinud muu hulgas, et see ei vasta täielikult Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/18/EÜ ⁽¹⁷⁾ VII lisas sätestatud eesmärkidele ja asjakohastele täiendavatele suunistele; liikmesriigid on ka üldiselt märkinud, et sojaoa MON 89788 seire on ebapiisav, et selle põhjal ei ole saadud usaldusväärseid andmeid, mis toetaksid järeldust, et sojaoa MON 89788 impordil ja kasutamisel ei ole olnud kahjulikku mõju tervisele või keskkonnale, ning et see ei anna õppetunde, millest selguks selle loomade või inimeste toiduks kasutamise ohutus ⁽¹⁸⁾;
- N. arvestades, et EFSA on liikmesriikide märkustele vastates korduvalt märkinud, et tema arvates peavad taotlejad ja riskijuhina tegutsev komisjon omavahel põhjalikumalt arutama, kuidas importimiseks ja töötlemiseks mõeldud geneetiliselt muundatud taimede turustamisjärgset keskkonnaseiret praktikas teha;

⁽¹¹⁾ see on nii glüfosaadi puhul, nagu on kirjas EFSA hinnangus glüfosaadijääkide kehtivate maksimaalsete piirnormide kohta vastavalt määruse (EÜ) nr 396/2005 artiklile 12, EFSA Journal 2018; 16(5):5263, lk 12, <https://www.efsa.europa.eu/fr/efsajournal/pub/5263>.

⁽¹²⁾ EFSA järeldused toimeaine glüfosaadi pestitsiidina kasutamise riskihindamist käsitleva vastastikuse hindamise kohta, EFSA Journal 2015; 13(11):4302, lk 3 <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4302>.

⁽¹³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. veebruari 2005. aasta määrus (EÜ) nr 396/2005 taimses ja loomses toidus ja söödas või nende pinnal esinevate pestitsiidide jääkide piirnormide ja nõukogu direktiivi 91/414/EMÜ muutmise kohta (ELT L 70, 16.3.2005, lk 1).

⁽¹⁴⁾ Vt määruse (EÜ) nr 396/2005 põhjendust 26.

⁽¹⁵⁾ „Reasoned opinion on the review of the existing maximum residue levels for glyphosate according to Article 12 of Regulation (EC) No 396/2005“ (Põhjendatud arvamus glüfosaadijääkide kehtivate piirnormide läbivaatamise kohta kooskõlas määruse (EÜ) nr 396/2005 artikliga 12), EFSA Journal 2018; 16(5): 5263, lk 4. <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2018.5263>.

⁽¹⁶⁾ Liikmesriikide märkustega sojaoa MON 89788 kohta on võimalik tutvuda EFSA küsimuste registris: <http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/login?>.

⁽¹⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. märtsi 2001. aasta direktiiv 2001/18/EÜ geneetiliselt muundatud organismide tahtliku keskkonda viimise kohta ja nõukogu direktiivi 90/220/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (EÜT L 106, 17.4.2001, lk 1).

⁽¹⁸⁾ Liikmesriikide märkustega sojaoa MON 89788 kohta on võimalik tutvuda EFSA küsimuste registris: <http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/login?>.

Neljapäev, 14. november 2019

- O. arvestades, et Prantsusmaa toidu-, keskkonna- ning töötervishoiu- ja tööohutusameti (ANSES) biotehnoloogia töörühm märgib, et kuna taotleja poolt läbiviidud aluskirjanduse analüüs teadusuuringute kohta, mis avaldati pärast sojaoa MON 89788 esmakordset lubamist on liiga piirav, ei saa selle põhjal teha järeldust sojaoa MON 89788 ohutuse kohta;
- P. arvestades, et geneetiliselt muundatud sojauba, mida kasvatatakse sellistes riikides nagu Brasiilia ja Argentina, on ulatusliku raadamise peamine tõukejõud; arvestades, et seda aspekti ega ka liidu kohustusi, mis tulenevad ÜRO kestliku arengu eesmärkidest, Pariisi kliimakokkuleppest ja muudest rahvusvahelistest bioloogilise mitmekesisuse eesmärkidest, ei ole loa andmise menetluses arvesse võetud;

Ebademokraatlik otsustusprotsess

- Q. arvestades, et määruse (EÜ) nr 1829/2003 artiklis 35 osutatud alalises toiduahela ja loomatervishoiu komitees 30. aprillil 2019 toimunud hääletuse tulemusel arvamust ei esitatud, mis tähendab, et liikmesriikide kvalifitseeritud enamus ei toetanud loa andmist; arvestades, et arvamust ei esitatud ka 5. juunil 2019 apellatsioonikomitees toimunud hääletuse tulemusel;
- R. arvestades, et komisjon tunnistab, et ta jätkab GModele loa andmise otsuste vastuvõtmist ilma liikmesriikide kvalifitseeritud häälteenamuseta, mis tootelubade puhul on üldiselt väga suur erand, geneetiliselt muundatud toidu ja sööda lubade puhul aga muutunud normiks, ning et selline asjaolu on problemaatiline ⁽¹⁹⁾; arvestades, et komisjoni president on seda tava korduvalt tauninud ja nimetanud seda ebademokraatlikuks ⁽²⁰⁾;
- S. arvestades, et Euroopa Parlament võttis oma kaheksandal ametiajal vastu 33 resolutsiooni, milles väljendatakse vastuseisu toiduks ja söödaks mõeldud GMode turule laskmisele, ja kolm resolutsiooni, milles väljendatakse vastuseisu GMode kasvatamisele liidus; arvestades, et liikmesriikide kvalifitseeritud enamus ei pooldanud nende GMode lubamist; arvestades, et kuigi komisjon ise tunnistab puudujääke demokraatlikus protsessis, liikmesriikide toetuse puudumist ja parlamendi vastuväiteid, jätkab ta siiski GModele loa andmist;
- T. arvestades, et selleks, et komisjon saaks keelduda GModele loa andmisest, kui apellatsioonikomitees ei saavutata liikmesriikide kvalifitseeritud häälteenamust, ei ole vaja õigusakte muuta ⁽²¹⁾;
1. on seisukohal, et komisjoni rakendusotsuse eelnõu ületab määruses (EÜ) nr 1829/2003 sätestatud rakendamisolulisi;
 2. on seisukohal, et komisjoni rakendusotsuse eelnõu ei ole kooskõlas liidu õigusega, kuna see ei ole kooskõlas määruse (EÜ) nr 1829/2003 eesmärgiga, milleks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 178/2002 ⁽²²⁾ sätestatud üldpõhimõtete kohaselt on luua alus inimeste elu ja tervise, loomade tervise ja heaolu, keskkonna ja tarbijate huvide kindla kaitse tagamiseks seoses geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kasutamisega, tagades samal ajal ka siseturu tõhusa toimimise;
 3. palub komisjonil oma rakendusotsuse eelnõu tagasi võtta;
 4. kordab, et on valmis jätkama tööd komisjoni ettepanekuga, millega muudetakse määrust (EL) nr 182/2011; palub ka nõukogul kiiremas korras jätkata komisjoni selle ettepanekuga seotud tööd;

⁽¹⁹⁾ Vt näiteks komisjoni 22. aprillil 2015 esitatud seadusandliku ettepaneku (millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1829/2003 seoses liikmesriikide võimalusega piirata oma territooriumil geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kasutamist või see keelata) seletuskirja ja 14. veebruaril 2017 esitatud seadusandliku ettepaneku (millega muudetakse määrust (EL) nr 182/2011) seletuskirja.

⁽²⁰⁾ Vt näiteks Euroopa Parlamendi täiskogu istungi avakõnet, mis on lisatud järgmisele Euroopa Komisjonile antud poliitikasuunistele (Strasbourg, 15. juuli 2014), ja 2016. aasta kõnet olukorrast Euroopa Liidus (Strasbourg, 14. september 2016).

⁽²¹⁾ Määruse (EL) nr 182/2011 (artikli 6 lõike 3) kohaselt on ette nähtud, et kui apellatsioonikomitees ei saavutata loa andmise toetuseks liikmesriikide kvalifitseeritud häälteenamust, võib komisjon loa anda, kuid ei pea seda tegema.

⁽²²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrus (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused (EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1).

Neljapäev, 14. november 2019

5. palub seniks komisjonil kooskõlas määruse (EL) nr 182/2011 artikli 6 lõikega 3 lõpetada GMode kasvatamiseks või toidu ja söödana kasutamiseks lubade andmine juhtudel, mil liikmesriigid apellatsioonikomitees arvamust ei esita;
6. kutsub komisjoni üles mitte lubama herbitsiiditolerantseid geneetiliselt muundatud põllukultuure enne, kui jääkidega seotud terviseriske on iga juhtumi puhul eraldi põhjalikult uuritud, mis eeldab geneetiliselt muundatud põllukultuuride täiendavate herbitsiididega pihustamise jääkide, herbitsiidide metaboliitide ja mis tahes kombineeritud mõju täielikku hindamist;
7. palub komisjonil täiendavate herbitsiidide kasutamine ja nende jääkide riskihindamine täielikult integreerida herbitsiiditolerantsete geneetiliselt muundatud taimede riskihindamisse, olenemata sellest, kas geneetiliselt muundatud taime tahetakse liidus kasvatada või toidu ja söödana kasutamiseks liitu importida;
8. kordab oma muret, et liidu suur sõltuvus sojaubadest koosneva loomasööda impordist põhjustab metsade hävitamist kolmandates riikides, ning tuletab meelde, et ÜRO kestliku arengu eesmärged on võimalik saavutada ainult siis, kui tarneahelad muutuvad jätkusuutlikuks ja poliitikavaldkondade vahel luuakse koostoime⁽²³⁾;
9. palub komisjonil mitte lubada geneetiliselt muundatud sojaubade importi, välja arvatud juhul, kui on võimalik selgelt tõendada, et nende viljelemine ei ole otseselt ega kaudselt soodustanud raadamist;
10. kutsub komisjoni tungivalt üles käsitlema liidu kohustusi, mis tulenevad rahvusvahelistest kokkulepetest, näiteks Pariisi kliimakokkuleppest, ÜRO bioloogilise mitmekesisuse konventsioonist ja ÜRO kestliku arengu eesmärkidest, määruse (EÜ) nr 1829/2003 kohaselt „liidu õiguse asjakohaste sätetena“ ja/või „õiguspärase teguritena“, osutama neile väärilist tähelepanu ja andma teada, kuidas neid on otsustusprotsessis arvesse võetud;
11. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

⁽²³⁾ Euroopa Parlamendi 11. septembri 2018. aasta resolutsioon loodusvarade läbipaistva ja vastutustundliku majandamise ning metsade kohta arenguriikides (Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0333), punkt 67.

Neljapäev, 14. november 2019

P9_TA(2019)0056

Geneetiliselt muundatud mais MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 ning alakombinatsioonid MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 ja NK603 × DAS-40278-9

Euroopa Parlamendi 14. novembri 2019. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud maisi MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 ja alakombinatsioone MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 ning NK603 × DAS-40278-9 sisaldavaid, nendest koosnevaid või nendest valmistatud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (D062828/04 – 2019/2859(RSP))

(2021/C 208/03)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni rakendusotsuse eelnõu, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud maisi MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 ja alakombinatsioone MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 ning NK603 × DAS-40278-9 sisaldavaid, nendest koosnevaid või nendest valmistatud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (D062828/04,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrust (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta ⁽¹⁾, eriti selle artikli 7 lõiget 3 ja artikli 19 lõiget 3,
- võttes arvesse 12. juulil 2019 toimunud hääletust määruse (EÜ) nr 1829/2003 artiklis 35 osutatud alalises toiduahela ja loomatervishoiu komitees, mille tulemusel arvamust ei esitatud, ning arvestades, et 16. septembril 2019 apellatsioonikomitees toimunud hääletuse tulemusel ei esitatud samuti arvamust;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määruse (EL) nr 182/2011 (millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes) ⁽²⁾ artikleid 11 ja 13,
- võttes arvesse Euroopa Toiduohutusametis (EFSA) 28. novembril 2018 vastu võetud ja 16. jaanuaril 2019 avaldatud arvamust ⁽³⁾,
- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone, milles esitatakse vastuväiteid geneetiliselt muundatud organismide (edaspidi „GMOd“) kasutamiseks lubade andmisele ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ ELT L 268, 18.10.2003, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

⁽³⁾ Teaduslik arvamus geneetiliselt muundatud maisi MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 ja alakombinatsioonide (päritolust sõltumatult) hindamise kohta toiduks ja söödaks kasutamisel, importimisel ja töötlemisel määruse (EÜ) nr 1829/2003 alusel (taotlus EFSA-GMO-NL-2013-112), EFSA Journal 2019; 17 (1): 5522, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2019.5522>

⁽⁴⁾ Euroopa Parlament võttis oma kaheksandal ametiajal vastu 36 resolutsiooni, milles on esitatud vastuväited GMOde lubamise kohta. Lisaks on parlament üheksandal ametiajal vastu võtnud järgmised resolutsioonid:

- Euroopa Parlamendi 10. oktoobri 2019. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud maisi MZHG0JG (SYN-ØØØJG-2) sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2019)0028);
- Euroopa Parlamendi 10. oktoobri 2019. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud sojauba A2704-12 (ACS-GMØØ5-3) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise loa kehtivust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2019)0029);
- Euroopa Parlamendi 10. oktoobri 2019. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud maisi MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid ja geneetiliselt muundatud maisi, milles on kombineeritud kaks, kolm või neli MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 ja DAS-40278-9 ühekordset transformatsiooni, vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2019)0030);

Neljäpäiv, 14. november 2019

- võttes arvesse kodukorra artikli 112 lõikeid 2 ja 3,
- võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni resolutsiooni ettepanekut,
- A. arvestades, et 11. jaanuaril 2013 esitas Dow AgroSciences Europe (edaspidi „taotleja“) Dow AgroSciences LLC nimel kooskõlas määruse (EÜ) nr 1829/2003 artiklitega 15 ja 17 taotluse geneetiliselt muundatud maisi MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 (edaspidi „mitmekordselt transformeeritud geneetiliselt muundatud mais“) ja selle alakombinatsioone sisaldava, sellest koosneva või sellest valmistatud toidu, toidu koostisosade ja sööda turule laskmiseks; arvestades, et taotlus hõlmas ka selliste toodete turule laskmist, mis sisaldavad mitmekordselt transformeeritud geneetiliselt muundatud maisi või koosnevad sellest ning mida kasutatakse muul otstarbel kui toiduks või söödaks, kuid ei kasutata viljelemiseks;
- B. arvestades, et mitmekordselt transformeeritud geneetiliselt muundatud maisi seitse alakombinatsiooni on juba loa saanud või neile loa andmine eraldi menetluse alusel on pooleli; arvestades, et ülejäänud kolm alakombinatsiooni (MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 ja NK603 × DAS-40278-9) on hõlmatud komisjoni rakendusotsuse eelnõuga;
- C. arvestades, et mitmekordselt transformeeritud geneetiliselt muundatud mais on saanud nelja geneetiliselt muundatud maisi transformatsiooni ristamisel ja see on vastupidav glufosinaati, glüfosaati ja 2,4-D sisaldavate herbitsiidide suhtes ning toodab kolme insektitsiidset valku („Bt“ või „Cry“ valke): Cry1A.105, Cry2Ab2 ja Cry1F, mis on toksilised teatavate liblikaliste vastsetele⁽⁵⁾;
- D. arvestades, et EFSA võttis 28. novembril 2018 vastu heakskiitva arvamuse, mis avaldati 16. jaanuaril 2019⁽⁶⁾;
- E. arvestades, et määruses (EÜ) nr 1829/2003 sedastatakse, et geneetiliselt muundatud toit ega sööt ei tohi avaldada kahjulikku mõju inimeste või loomade tervisele ega keskkonnale, ning nõutakse, et komisjon võtaks oma otsuse koostamisel arvesse kõiki liidu õigusaktide asjakohaseid sätteid ning teisi kõnesoleva küsimusega seotud õiguspäraseid tegureid;
- F. arvestades, et taotleja ei esitanud EFSA-le andmeid komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohaldamisalasse kuuluva kolme alakombinatsiooni kohta⁽⁷⁾;

Liikmesriikide märkused ja sõltumatu uuring

- G. arvestades, et liikmesriigid esitasid kolmekuulise konsulteerimisperioodi jooksul EFSA-le palju kriitilisi märkusi⁽⁸⁾; arvestades, et need kriitilised märkused hõlmavad tähelepanekut, et taotleja esitatud andmed on nõuetekohase riskihindamise tagamiseks ebapiisavad, et EFSA läbiviidud riskihindamine ei ole praegusel kujul piisav, sest sellega ei hinnatud mitmekordselt transformeeritud geneetiliselt muundatud maisi üldist ohutust ja võimalikku toksilisust inimestele, loomadele ja keskkonnale, et EFSA ei võtnud arvesse hiljutisi uuringuid Bt-toksiinide võimaliku toksilisuse kohta, ja et on võimatu teha järeldusi mitmekordselt transformeeritud geneetiliselt muundatud maisiga seotud terviseohtude kohta, ilma et oleks läbi viidud pikaajalist söötmisuurimist, et hinnata nõuetekohaselt mürgisust elundite suhtes ja reproduktiivtoksisust ning immuunsüsteemi reaktsioone, milles võetakse arvesse täiendavate herbitsiidide tegelike jääkide taset ning võimalikku koostoimelist ja kumulatiivset toimet.
- H. arvestades, et ühes sõltumatus uuringus⁽⁹⁾ jõutakse ka järeldusele, et EFSA riskihindamine ei ole praegusel kujul vastuvõetav, kuna selles ei ole nõuetekohaselt hinnatud mitmekordselt transformeeritud geneetiliselt muundatud maisi üldist ohutust ja võimalikku toksilisust;

⁽⁵⁾ EFSA aramus, lk 10, tabel 4. Liblikalised on selts putukaid, mis hõlmab päevaliblikaid ja ööliblikaid.

⁽⁶⁾ Teaduslik aramus geneetiliselt muundatud maisi MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 ja alakombinatsioonide (päritolust sõltumatult) hindamise kohta toiduks ja söödaks kasutamisel, importimisel ja töötlemisel määruse (EÜ) nr 1829/2003 alusel (taotlus EFSA-GMO-NL-2013-112), EFSA Journal 2019; 17(1):5522, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2019.5522>

⁽⁷⁾ EFSA aramus, lk 20.

⁽⁸⁾ Liikmesriikide märkustega mitmekordselt transformeeritud geneetiliselt muundatud maisi kohta on võimalik tutvuda EFSA küsimuste registris: <http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/login?2>

⁽⁹⁾ https://www.testbiotech.org/sites/default/files/Testbiotech_Comment_MON%2089034%20x%201507%20x%20NK603%20x%20DAS40278-9.pdf

Neljapäev, 14. november 2019

- I. arvestades, et selles sõltumatus uuringus leitakse, et EFSA oleks pidanud võtma võrdleva analüüsi tulemused üksikasjalikumate uuringute lähtepunktiks, kuna analüüs näitas, et mitmekordselt transformeeritud geneetiliselt muundatud maisi ja selle tavapärase vaste vahel on palju olulisi erinevusi, eriti kui mitmekordselt transformeeritud geneetiliselt muundatud maisi töödeldi täiendavate herbitsiididega;
- J. arvestades, et sõltumatus uuringus jõutakse ka järeldusele, et neid olulisi erinevusi silmas pidades oleks EFSA pidanud taotlema pikaajalise söötmisuuringu ja/või mitme põlvkonna uuringu läbiviimist, et põhjalikult hinnata mürgisust elundite suhtes ja reproduktiivtoksilisust ja immuunsüsteemi reaktsioone, võttes samal ajal arvesse Bt-toksiinide suurt kogust ja täiendavate herbitsiidide tegelikke jääke ning võimalikku koostoimelist ja kumulatiivset toimet;

Herbitsiidijääkide, metaboliitide ja kokteiliefekti puudulik hindamine

- K. arvestades, et mitmed uuringud näitavad, et geneetiliselt muundatud herbitsiiditolerantsete kultuuride kasvatamise tagajärjel hakatakse täiendavaid herbitsiide peamiselt herbitsiiditolerantse umbrohu tekke tõttu rohkem kasutama ⁽¹⁰⁾; arvestades, et sellest tulenevalt tuleb eeldada, et mitmekordselt transformeeritud muundatud mais puutub kokku nii glufosinaadi, glüfosaadi, kvisalofopi ja 2,4-D suuremate kui ka korduvannustega, mis võivad viia nende ainete jääkide suurema esinemiseni saagis;
- L. arvestades, et glüfosaadi kantserogeensuse osas on endiselt küsimusi; arvestades, et EFSA järeldas 2015. aasta novembris, et glüfosaat ei ole tõenäoliselt kantserogeenne, ja Euroopa Kemikaaliamet (ECHA) järeldas 2017. aasta märtsis, et selle klassifitseerimata jätmine oli õigustatud; arvestades, et sellele vastupidiselt liigitas Rahvusvaheline Vähiuurimiskeskus (IARC) – Maailma Terviseorganisatsiooni vähiuuringutele spetsialiseerunud keskus – 2015. aastal glüfosaadi tõenäoliselt inimestele kantserogeenseks aineks;
- M. arvestades, et EFSA väitel ei ole toksikoloogilisi andmeid, mis võimaldaksid hinnata glüfosaaditolerantsete geneetiliselt muundatud põllukultuuridega seotud glüfosaadi lagunemisproduktidest tarbijatele tulenevat riski ⁽¹¹⁾;
- N. arvestades, et glufosinaat on klassifitseeritud 1B-kategooria reproduktiivtoksiliseks aineks ning seetõttu kehtivad selle suhtes Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1107/2009 sätestatud piirkriteeriumid ⁽¹²⁾; arvestades, et glufosinaat oli liidus kasutamiseks heaks kiidetud ajavahemikuks, mis lõppes 31. juulil 2018 ⁽¹³⁾;
- O. arvestades, et ühe geneetiliselt muundatud taimede aretamisega tegeleva eksperdi hiljutises artiklis seatakse küsimärgi alla 2,4-D suhtes tolerantsete geneetiliselt muundatud põllukultuuride ohutus, kuna selle aine lagunemisel tekivad tsütotoksilised lagunemisproduktid ⁽¹⁴⁾;

⁽¹⁰⁾ Vt näiteks: Bonny S, „Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact“ („Geneetiliselt muundatud herbitsiiditolerantsete põllukultuurid, umbrohi ja taimemürgid: ülevaade ja mõju“), Environmental Management, jaanuar 2016, 57(1): lk 31-48, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738> ja Benbrook, C.M. „Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years“ („Geneetiliselt muudetud põllukultuuride mõju pestitsiidikasutusele USA-s – esimesed 16 aastat“), Environmental Sciences Europe, 28. september 2012, Vol. 24(1), <https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24>

⁽¹¹⁾ EFSA järeldused toimeaine glüfosaadi pestitsiidina kasutamise riskihindamist käsitleva vastastikuse hindamise kohta, EFSA Journal 2015; 13(11):4302, lk 3, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4302>

⁽¹²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 309, 24.11.2009, lk 1).

⁽¹³⁾ https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/eu-pesticides-database/active-substances/?event=as.details&as_id=79

⁽¹⁴⁾ Lurquin, P.F., „Production of a toxic metabolite in 2,4-D-resistant GM crop plants“ („Mürgise metaboliidi tootmine 2,4-D-resistentsetes geneetiliselt muundatud põllukultuurides“), 3 Biotech (2016), 6(1): 1–4, <https://link.springer.com/article/10.1007/s13205-016-0387-9#CR25>

Neljapäev, 14. november 2019

- P. arvestades, et geneetiliselt muundatud taimedes leiduvate herbitsiidijääkide ja nende lagunemisproduktide hindamist ei loeta EFSA geneetiliselt muundatud organismide komisjoni pädevusse kuuluvaks ning seetõttu ei ole seda GMOde kasutamiseks loa andmise menetluse osana ette võetud; arvestades, et see põhjustab probleeme, sest asjaomaste geneetiliselt muundatud taimede puhul võib see, kuidas taim täiendavaid herbitsiide lagundab, ning lagunemisproduktide (edaspidi „metaboliidid“) koostist ja seega ka nende toksilisust mõjutada geneetiline muundamine ise ⁽¹⁵⁾;
- Q. arvestades, et tulenevalt spetsiifilistest põllumajandustavade herbitsiiditolerantsete geneetiliselt muundatud taimede kasvatamisel esineb herbitsiidide kasutamises ja seega ka taimede kokkupuutes nendega konkreetseid seaduspärasusi, samuti tekivad erinevate herbitsiidide jääkide ja nende metaboliitide koosmõjud, mis nõuavad erilist tähelepanu; arvestades, et EFSA ei ole neid arvesse võtnud;
- R. arvestades, et seetõttu ei saa järeldada, et mitmekordselt transformeeritud geneetiliselt muundatud maisi või selle alakombinatsioonide tarbimine oleks inimeste või loomade tervisele ohutu;

Jääkide piirnormide ja nendega seotud kontrolli puudumine

- S. arvestades, et vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 396/2005 ⁽¹⁶⁾, mille eesmärk on tagada tarbijakaitse kõrge tase, tuleks kolmandates riikides toodetud toidule ja söödale kehtestada konkreetsed jääkide piirnormid, kui pestitsiidide kasutamise tulemuseks on liidu põllumajandustavade tulenevaga võrreldes erinev jääkide tase; arvestades, et imporditud herbitsiiditolerantsete geneetiliselt muundatud põllukultuuride puhul on see tõepoolest nii, kuna nende kasvatamisel kasutatakse rohkem herbitsiide kui geneetiliselt muundamata põllukultuuride puhul;
- T. arvestades aga, et vastavalt EFSA 2018. aasta ülevaatele glüfosaadi jääkide kehtivate piirnormide kohta ei olnud kättesaadavad andmed piisavad selleks, et tuletada glüfosaadi jääkide piirnormid ja riskihindamise väärtused seoses geneetiliselt muundatud maisiga, millel on EPSPSi muudatus ⁽¹⁷⁾; arvestades, et mitmekordselt transformeeritud geneetiliselt muundatud maisil on EPSPSi muudatus ⁽¹⁸⁾;
- U. arvestades, et määruse (EÜ) nr 396/2005 kohaselt tuleks liidus lubamatute toimeainete, näiteks glüfosinaadi jääke toiduks ja söödaks imporditud põllukultuurides hoolikalt kontrollida ja jälgida ⁽¹⁹⁾;
- V. arvestades, et liidu viimase kooskõlastatud mitmeaastase kontrolliprogrammi (aastateks 2020, 2021 ja 2022) kohaselt ei ole liikmesriigid kohustatud mõõtma imporditud maisis sisalduvat glüfosinaadi (ega ühegi muu herbitsiidi) jääki (vaatamata sellele, kas tegu on geneetiliselt muundatud maisiga või mitte) ⁽²⁰⁾; arvestades, et ei saa välistada, et mitmekordselt transformeeritud geneetiliselt muundatud mais, selle alakombinatsioonid või sellest saadud toidu- ja söödatooted ületavad jääkide piirnorme, mis tuleks kehtestada ja mida tuleks jälgida, et tagada tarbijakaitse kõrge tase;

⁽¹⁵⁾ See on nii glüfosaadi puhul, nagu on sedastatud EFSA hinnangus glüfosaadijääkide kehtivate maksimaalsete piirnormide kohta vastavalt määruse (EÜ) nr 396/2005 artiklile 12, EFSA Journal 2018; 16(5):5263, lk 12, <https://www.efsa.europa.eu/fr/efsajournal/pub/5263>

⁽¹⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. veebruari 2005. aasta määrus (EÜ) nr 396/2005 taimses ja loomses toidus ja söödas või nende pinnal esinevate pestitsiidide jääkide piirnormide ja nõukogu direktiivi 91/414/EMÜ muutmise kohta (ELT L 70, 16.3.2005, lk 1). Vt põhjendus 26.

⁽¹⁷⁾ „Reasoned opinion on the review of the existing maximum residue levels for penoxsulam according to Article 12 of Regulation (EC) No 396/2005“ („Põhjendatud arvamus penokssulaami jääkide kehtivate piirnormide läbivaatamise kohta kooskõlas määruse (EÜ) nr 396/2005 artikliga 12“). EFSA Journal (2018); 16(5):5263, lk 4. <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2018.5263>

⁽¹⁸⁾ EFSA arvamus, lk 10, tabel 4.

⁽¹⁹⁾ Vt määruse (EÜ) nr 396/2005 põhjendus 8.

⁽²⁰⁾ Komisjoni 28. märtsi 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/533 ELi kooskõlastatud mitmeaastase kontrolliprogrammi kohta aastateks 2020, 2021 ja 2022, et tagada vastavus pestitsiidijääkide piirnormidele ja hinnata tarbijate kokkupuudet taimses ja loomses toidus või selle pinnal esinevate pestitsiidijääkidega (ELT L 88, 29.3.2019, lk 28).

Neljapäev, 14. november 2019

Bt-valgud

- W. arvestades, et mitmes uuringus on täheldatud, et kokkupuude Bt-valkudega on põhjustanud kõrvaltoimeid, mis võivad mõjutada immuunsüsteemi, ning et mõnel Bt-valgul võivad olla adjuvandi omadused ⁽²¹⁾, mis tähendab, et need võivad suurendada teiste valkude allergeensust, millega nad kokku puutuvad;
- X. arvestades, et ühe EFSA GMO-komisjoni liikme poolt vastu võetud vähemuse arvamuses, mis koostati sarnase mitmekordselt transformeeritud geneetiliselt muundatud maisi ja selle alakombinatsioonide hindamise käigus, leiti, et kui Bt-valkude ekspressiooniga kasutusviiside puhul ei ole soovimatut mõju immuunsüsteemile kunagi tuvastatud, võib see tuleneda asjaolust, et toksilisuse uuringutes, mida praegu soovitatakse ja EFSA geneetiliselt muundatud taimede ohutuse hindamiseks tehakse, ei olnud neid võimalik täheldada, sest need uuringud ei sisalda selleks eesmärgiks kohaseid katseid ⁽²²⁾;
- Y. arvestades, et hiljutine uuring näitab, et seemnete neonicotinoididega töötlemise kiire kasv Ameerika Ühendriikides langeb kokku geneetiliselt muundatud Bt-maisi sagedasema külvamisega ⁽²³⁾; arvestades, et Euroopa Liit on mesilastele ja teistele tolmeldajatele avalduva mõju tõttu keelustanud kolme neonicotinoidi kasutamise välitingimustes, sealhulgas seemnete katmiseks ⁽²⁴⁾;
- Z. arvestades, et herbitsiidijääkide ja nende metaboliitide võimaliku koostoime hindamist Bt-valkudega ei peeta EFSA GMO-komisjoni pädevusse kuuluvaks ning seetõttu seda riskihindamise raames ei tehta;

Ebademokraatlik otsustusprotsess

- AA. arvestades, et määruse (EÜ) nr 1829/2003 artiklis 35 osutatud alalises toiduahela ja loomatervishoiu komitees 12. juulil 2019 toimunud hääletuse tulemusel arvamust ei esitatud, mis tähendab, et liikmesriikide kvalifitseeritud enamus ei toetanud loa andmist; arvestades, et 16. septembril 2019 apellatsioonikomitees toimunud hääletuse tulemusel ei esitatud samuti arvamust;
- AB. arvestades, et komisjon tunnistab probleemi seoses asjaoluga, et ta jätkab GModele loa andmise otsuste vastuvõtmist ilma liikmesriikide kvalifitseeritud hääleteenamusega, mis on tootelubade puhul üldiselt väga suur erand, kuid on geneetiliselt muundatud toidu ja sööda lubade puhul muutunud normiks ⁽²⁵⁾; arvestades, et komisjoni president on seda tava korduvalt tauninud ja nimetanud seda ebademokraatlikuks ⁽²⁶⁾;
- AC. arvestades, et Euroopa Parlament võttis oma kaheksandal ametiajal vastu 36 resolutsiooni, milles väljendatakse vastuseisu toiduks ja söödaks mõeldud GMode turule laskmisele (33 resolutsiooni) ning GMode kasvatamisele liidus (kolm resolutsiooni); arvestades, et liikmesriikide kvalifitseeritud enamus ei pooldanud nende GMode lubamist; arvestades, et kuigi komisjon ise tunnistab puudujääke demokraatlikus protsessis, liikmesriikide toetuse puudumist ja parlamendi vastuväiteid, jätkab ta siiski GModele lubade andmist;

⁽²¹⁾ Ülevaate saamiseks vt Rubio Infante, N., & Moreno-Fierros, L. (2016) „An overview of the safety and biological effects of *Bacillus thuringiensis* Cry toxins in mammals“ („Ülevaade *Bacillus thuringiensis* Cry toksiinide turvalisusest ja bioloogilisest mõjust imetajatele“), *Journal of Applied Toxicology*, mai 2016, 36(5): lk 630–648. <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/jat.3252/full>

⁽²²⁾ Taotlus EFSA-GMO-DE-2010-86 (Bt11 × MIR162 × 1507 × GA21 maisi ja kolme alakombinatsiooni kohta, päritolust sõltumata), vähemuse aramus, EFSA geneetiliselt muundatud organismide komisjoni liige J. M. Wal, EFSA Journal 2018; 16(7):5309, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2018.5309>, lk 34.

⁽²³⁾ Douglas, M.R. & Tooker, J.F. „Large-Scale Deployment of Seed Treatments Has Driven Rapid Increase in Use of Neonicotinoid Insecticides and Preemptive Pest Management in U.S. Field Crops“ („Seemnete puhtimise ulatuslik kasutuselevõtt on kiiresti suurendanud neonicotinoidide sisaldavate putukamürkide ja ennetava kahjuritõrje kasutamist põllukultuuride kasvatamisel USAs“), *Environmental Science & Technology* 2015, 49, 8, 5088–5097, avaldamiskuupäev (veebis): 20. märts 2015. <https://pubs.acs.org/doi/10.1021/es506141g>

⁽²⁴⁾ https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/approval_active_substances/approval_renewal/neonicotinoids_en

⁽²⁵⁾ Vt näiteks komisjoni 22. aprillil 2015 esitatud seadusandliku ettepaneku (millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1829/2003 seoses liikmesriikide võimalusega piirata oma territooriumil geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kasutamist või see keelata) seletuskiri ja 14. veebruaril 2017 esitatud seadusandliku ettepaneku (millega muudetakse määrust (EL) nr 182/2011) seletuskiri.

⁽²⁶⁾ Vt näiteks Euroopa Parlamendi täiskogu istungjärgu avakõne, mis on lisatud järgmisele Euroopa Komisjonile antud poliitikasuunistele (Strasbourg, 15. juuli 2014) ja 2016. aasta kõne olukorrast Euroopa Liidus (Strasbourg, 14. september 2016).

Neljapäev, 14. november 2019

AD. arvestades, et kui apellatsioonikomitees ei saavutata liikmesriikide kvalifitseeritud häälteenamust, saab komisjon keelduda GModele loa andmisest, ilma et selleks oleks vaja ühtegi õigusakti muuta ⁽²⁷⁾;

1. on seisukohal, et komisjoni rakendusotsuse eelnõu ületab määruses (EÜ) nr 1829/2003 sätestatud rakendamisolulisi;
2. on seisukohal, et komisjoni rakendusotsuse eelnõu on vastuolus liidu õigusega, sest see on vastuolus määruse (EÜ) nr 1829/2003 eesmärgiga, milleks on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 178/2002 sätestatud üldpõhimõtetega ⁽²⁸⁾ luua alus inimeste elu ja tervise, loomade tervise ja heaolu, keskkonna ja tarbijate huvide kõrgel tasemel kaitse tagamiseks seoses geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kasutamisega, tagades samal ajal ka siseturu tõhusa toimimise;
3. palub komisjonil oma rakendusotsuse eelnõu tagasi võtta;
4. kordab oma valmisolekut jätkata tööd komisjoni ettepanekuga, millega muudetakse määrust (EL) nr 182/2011; palub nõukogul kiiremas korras jätkata selle komisjoni ettepanekuga seotud tööd;
5. palub seniks komisjonil kooskõlas määruse (EL) nr 182/2011 artikli 6 lõikega 3 lõpetada GMode kasvatamiseks või toidu ja söödana kasutamiseks lubade andmine juhtudel, mil liikmesriigid apellatsioonikomitees arvamust ei esita;
6. kutsub komisjoni üles mitte lubama herbitsiiditolerantseid geneetiliselt muundatud põllukultuure enne, kui jääkidega seotud terviseriske on iga juhtumi puhul eraldi põhjalikult uuritud, mis eeldab geneetiliselt muundatud põllukultuuride täiendavate herbitsiididega pihustamise jääkide, herbitsiidide metaboliitide ja võimaliku kombineeritud mõju täielikku hindamist;
7. palub komisjonil täiendavate herbitsiidide kasutamine ja nende jääkide riskihindamine täielikult integreerida herbitsiiditolerantsete geneetiliselt muundatud taimede riskihindamisse, olenemata sellest, kas geneetiliselt muundatud taime tahetakse liidus kasvatada või toidu ja söödana kasutamiseks liitu importida;
8. palub komisjonil mitte anda toidu või söödana kasutamiseks importimise luba geneetiliselt muundatud taimedele, mis on muudetud tolerantseks mõne herbitsiidi suhtes, mille kasutamine ei ole liidus lubatud;
9. palub komisjonil mitte anda luba mis tahes mitmekordsete transformatsioonide alakombinatsioonidele, kui EFSA ei ole neid taotleja esitatud täielike andmete alusel põhjalikult hinnanud;
10. on eeskätt seisukohal, et selliste alakombinatsioonide heakskiitmine, mille kohta ei ole esitatud ohutusandmeid, mida ei ole veel katsetatud või mida ei ole koguni veel loodud, on vastuolus määruses (EÜ) nr 178/2002 sätestatud üldiste toidualaste õigusnormide põhimõtetega;
11. kutsub EFSA üles edasi arendama ja süstemaatiliselt kasutama meetodeid, mis võimaldavad tuvastada mitmekordsete transformatsioonide soovimatut mõju, sh seoses Bt-toksiinide adjuvantsete omadustega;
12. kutsub komisjoni üles käsitleda liidu kohustusi, mis tulenevad rahvusvahelistest kokkulepetest, näiteks Pariisi kliimakokkuleppest, ÜRO bioloogilise mitmekesisuse konventsioonist ja ÜRO kestliku arengu eesmärkidest, määruse (EÜ) nr 1829/2003 kohaselt „liidu õiguse asjakohaste sätetena“ ja/või „õiguspäraste teguritena“, osutama neile väärilist tähelepanu ja andma teada, kuidas neid on otsustusprotsessis arvesse võetud;
13. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

⁽²⁷⁾ Määruse (EL) nr 182/2011 (artikli 6 lõike 3) kohaselt komisjon võib loa anda, kuid ei pea seda tegema, kui apellatsioonikomitees ei ole selle toetuseks saavutatud liikmesriikide kvalifitseeritud häälteenamust.

⁽²⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrus (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused (EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1).

Neljapäev, 14. november 2019

P9_TA(2019)0057

Geneetiliselt muundatud mais Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 ja geneetiliselt muundatud mais, milles on kombineeritud kaks, kolm, neli või viis Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 ja GA21 ühekordset transformatsiooni

Euroopa Parlamendi 14. novembri 2019. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud maisi Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid ja geneetiliselt muundatud maisi, milles on kombineeritud kaks, kolm, neli või viis Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 ja GA21 ühekordset transformatsiooni, vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (D063846/02 – 2019/2860(RSP))

(2021/C 208/04)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni rakendusotsuse eelnõu, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud maisi Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid ja geneetiliselt muundatud maisi, milles on kombineeritud kaks, kolm, neli või viis Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 ja GA21 ühekordset transformatsiooni, vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (D063846/02,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrust (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta ⁽¹⁾, eriti selle artikli 7 lõiget 3 ja artikli 19 lõiget 3,
- võttes arvesse määruse (EÜ) nr 1829/2003 artiklis 35 osutatud alalises toiduahela ja loomatervishoiu komitees 16. septembril 2019 toimunud hääletust, mille tulemusel arvamust ei esitatud, ning arvestades, et arvamust ei esitatud ka 11. oktoobril 2019 apellatsioonikomitees toimunud hääletuse tulemusel,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määruse (EL) nr 182/2011 (millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes) ⁽²⁾ artikleid 11 ja 13,
- võttes arvesse Euroopa Toiduohutusametis (EFSA) 27. veebruaril 2019 vastu võetud ja 5. aprillil 2019 avaldatud arvamust ⁽³⁾,
- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone, milles esitatakse geneetiliselt muundatud organismide (edaspidi „GMOd“) kasutamiseks lubade andmisele vastuväiteid ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ ELT L 268, 18.10.2003, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

⁽³⁾ „Scientific opinion on the Assessment of genetically modified maize Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 and subcombinations, for food and feed uses, under Regulation (EC) No 1829/2003 (application EFSA-GMO-DE-2011-103)“, EFSA Journal 2019; 17(4):5635, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5635>

⁽⁴⁾ Euroopa Parlament võttis kaheksandal ametiajal vastu 36 resolutsiooni, milles on GMOde lubamise kohta vastuväiteid esitatud. Peale selle võttis parlament üheksandal ametiajal vastu järgmised resolutsioonid:

- Euroopa Parlamendi 10. oktoobri 2019. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud maisi MZHG0JG (SYN-ØØØJG-2) sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (vastuvõetud tekstid, P9_TA(2019)0028).
- Euroopa Parlamendi 10. oktoobri 2019. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud sojauba A2704-12 (ACS-GMØØ5-3) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest toodetud kaupade turule laskmise luba vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (vastuvõetud tekstid, P9_TA(2019)0029).
- Euroopa Parlamendi 10. oktoobri 2019. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud maisi MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid ja geneetiliselt muundatud maisi, milles on kombineeritud kaks, kolm või neli MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 ja DAS-40278-9 ühekordset transformatsiooni, vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2019)0030).

Neljapäev, 14. november 2019

- võttes arvesse kodukorra artikli 112 lõikeid 2 ja 3,
- võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni resolutsiooni ettepanekut,
- A. arvestades, et Syngenta Crop Protection AG (edaspidi „taotleja“) esitas 16. detsembril 2011 taotluse geneetiliselt muundatud maisi Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 (edaspidi „mitmekordselt transformeeritud geneetiliselt muundatud mais“) ja selle teatavaid alakombinatsioone sisaldava, sellest koosneva või sellest valmistatud toidu, toidu koostisosade ja sööda turule laskmiseks vastavalt määruse (EÜ) nr 1829/2003 artiklitele 5 ja 17; arvestades, et taotlus hõlmas ka selliste toodete turule laskmist, mis sisaldavad mitmekordselt transformeeritud geneetiliselt muundatud maisi või koosnevad sellest ning mida kasutatakse muul otstarbel kui toiduks või söödaks, kuid ei kasutata viljelemiseks;
- B. arvestades, et mitmekordselt transformeeritud geneetiliselt muundatud mais on saadud kuue geneetiliselt muundatud maisi ristamisel ja see on vastupidav glufosinaati ja glüfosaati sisaldavate herbitsiidide suhtes ning toodab viit insektsiidset valku („Bt“ või „Cry“ valke): Cry1Ab, Vip3Aa20, mCry3A, Cry1F ja eCry3.1Ab, mis on mürgised teatavate liblikaliste ja mardikaliste vastsetele⁽³⁾;
- C. arvestades, et mitmekordselt transformeeritud geneetiliselt muundatud maisi 22 alakombinatsiooni on juba loa saanud; arvestades, et komisjoni rakendusotsuse eelnõu hõlmab ülejäänud 34 alakombinatsiooni⁽⁴⁾;
- D. arvestades, et EFSA võttis 27. veebruaril 2019 vastu heakskiitva arvamuse, mis avaldati 5. aprillil 2019⁽⁵⁾;
- E. arvestades, et määruses (EÜ) nr 1829/2003 sedastatakse, et geneetiliselt muundatud toit ega sööt ei tohi avaldada kahjulikku mõju inimeste või loomade tervisele ega keskkonnale, ning nõutakse, et komisjon võtaks oma otsuse koostamisel arvesse kõiki liidu õigusaktide asjakohaseid sätteid ning teisi kõnesoleva küsimusega seotud õiguspäraseid tegureid;

Liikmesriikide märkused ja täiendavad punktid

- F. arvestades, et liikmesriigid esitasid kolmekuulise konsulteerimisperioodi jooksul EFSA-le palju kriitilisi märkusi⁽⁶⁾; arvestades, et need kriitilised märkused hõlmavad seda, et mitmekordse geneetiliselt muundatud maisiga ei ole läbi viidud terviktaimede toksilisuse uuringuid ega spetsiaalseid katseid kõigi mitmekordses geneetiliselt muundatud maisis sisalduvate transgeenide võimaliku kombineeritud mõju kohta, et valitseb ebakindlus seoses Cry toksiinide mõjuga imetajatele ja inimestele, et võrdlev hindamine ei anna mingeid tõendeid ohutuse kohta, et seirekavaga ei tagata asjakohase teabe kogumist ning see ei ole kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2001/18/EÜ⁽⁷⁾, samuti ei ole uuritud herbitsiidijääkide ja nende metaboliitide võimalikku vastastikust mõju ega mõõdetud nende taset;
- G. arvestades, et sõltumatus uuringus⁽¹⁰⁾ leitakse muu hulgas, et EFSA tehtud toksikoloogiline hindamine ei ole vastuvõetav, kuna impordiks mõeldud taimede ohutus ei ole tõendatud, hindamine ei vasta immuunsüsteemile avalduvate riskide hindamise nõuetele ning keskkonnoahu hindamine ei ole lõplik;

⁽³⁾ EFSA aramus, lk 11, tabel 4.

⁽⁴⁾ Kuus alakombinatsiooni, milles on kombineeritud viis transformatsiooni (Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307, Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × GA21, Bt11 × MIR162 × MIR604 × 5307 × GA21, Bt11 × MIR162 × 1507 × 5307 × GA21, Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 ja MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21); 12 alakombinatsiooni, milles on kombineeritud neli transformatsiooni (Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507, Bt11 × MIR162 × MIR604 × 5307, Bt11 × MIR162 × 1507 × 5307, Bt11 × MIR162 × 5307 × GA21, Bt11 × MIR604 × 1507 × 5307, Bt11 × MIR604 × 5307 × GA21, Bt11 × 1507 × 5307 × GA21, MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307, MIR162 × MIR604 × 1507 × GA21, MIR162 × MIR604 × 5307 × GA21, MIR162 × 1507 × 5307 × GA21); 11 alakombinatsiooni, milles on kombineeritud kolm transformatsiooni (Bt11 × MIR162 × 5307, Bt11 × MIR604 × 5307, Bt11 × 1507 × 5307, Bt11 × 5307 × GA21, MIR162 × MIR604 × 1507, MIR162 × MIR604 × 5307, MIR162 × 1507 × 5307, MIR162 × 5307 × GA21, MIR604 × 1507 × 5307, MIR604 × 5307 × GA21 ja 1507 × 5307 × GA21); ning viis alakombinatsiooni, milles on kombineeritud kaks transformatsiooni (Bt11 × 5307, MIR162 × 5307, MIR604 × 5307, 1507 × 5307 ja 5307 × GA21).

⁽⁷⁾ „Scientific opinion on the Assessment of genetically modified maize Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 and subcombinations, for food and feed uses, under Regulation (EC) No 1829/2003 (application EFSA-GMO-DE-2011-103)“, EFSA Journal 2019; 17(4):5635, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5635>

⁽⁸⁾ Liikmesriikide märkustega mitmekordselt transformeeritud geneetiliselt muundatud maisi kohta on võimalik tutvuda EFSA küsimuste registris: <http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/login?2>

⁽⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. märtsi 2001. aasta direktiiv 2001/18/EÜ geneetiliselt muundatud organismide tahtliku keskkonda viimise kohta ja nõukogu direktiivi 90/220/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (EÜT L 106, 17.4.2001, lk 1).

⁽¹⁰⁾ <https://www.testbiotech.org/content/testbiotech-comment-bt11-mir162-mir604-1507-5307-GA21>

Neljapäev, 14. november 2019

- H. arvestades, et EFSA hindas 34 alakombinatsiooni, kuid taotleja esitas uuringuid neist ainult kolme kohta ⁽¹¹⁾; ülejäänud 31 alakombinatsiooni kohta taotleja andmeid ei esitanud;

Herbitsiidijääkide, metaboliitide ja kokteiliefekti puudulik hindamine

- I. arvestades, et mitmed uuringud näitavad, et geneetiliselt muundatud herbitsiiditolerantsete kultuuride kasvatamise tagajärjel hakatakse rohkem kasutama täiendavaid herbitsiide, seda peamiselt herbitsiiditolerantse umbrohu tekke tõttu ⁽¹²⁾; arvestades, et sellest tulenevalt tuleb eeldada, et mitmekordselt transformeeritud muundatud mais puutub kokku nii glufosinaadi ja glüfosaadi suuremate kui ka korduvannustega, mis võivad viia nende ainete jääkide suurema esinemiseni saagis;
- J. arvestades, et glüfosaadi kantserogeensuse osas on endiselt küsimusi; arvestades, et EFSA järeldas 2015. aasta novembris, et glüfosaat ei ole tõenäoliselt kantserogeenne, ja Euroopa Kemikaaliamet (ECHA) järeldas 2017. aasta märtsis, et selle klassifitseerimata jätmine oli õigustatud; arvestades, et Rahvusvaheline Vähiuurimiskeskus (IARC), mis on Maailma Terviseorganisatsiooni vähiuuringutele spetsialiseerunud keskus, vastupidi liigitas 2015. aastal glüfosaadi inimeste jaoks tõenäoliselt kantserogeenseks aineks;
- K. arvestades, et EFSA andmetel ei ole toksikoloogilisi andmeid, mis võimaldaksid hinnata glüfosaaditolerantsete geneetiliselt muundatud põllumajanduslike taimekasvatussaadustega seotud glüfosaadi lagunemisproduktidest tarbijatele tulenevat riski ⁽¹³⁾;
- L. arvestades, et glufosinaat on klassifitseeritud 1B-kategooria reproduktiivtoksiliseks aineks ning seetõttu kehtivad selle suhtes Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1107/2009 ⁽¹⁴⁾ sätestatud piirkriteeriumid; arvestades, et glufosinaat oli liidus kasutamiseks heaks kiidetud ajavahemikuks, mis lõppes 31. juulil 2018 ⁽¹⁵⁾;
- M. arvestades, et geneetiliselt muundatud taimedes leiduvate herbitsiidijääkide ja nende lagunemisproduktide hindamist ei loeta EFSA geneetiliselt muundatud organismide komisjoni pädevusse kuuluvaks ning seetõttu ei ole seda GMode loaandmismenetluse osana ette võetud; arvestades, et see põhjustab probleeme, sest asjaomaste geneetiliselt muundatud taimede puhul võib seda, kuidas taim täiendavaid herbitsiide lagundab, ja lagunemisproduktide (edaspidi „metaboliidid“) koostist ja seega ka nende toksilisust mõjutada geneetiline muundamine ise ⁽¹⁶⁾;
- N. arvestades, et herbitsiiditolerantsete geneetiliselt muundatud taimede kasvatamisel kasutatakse spetsiifilisi põllumajandustavasid, millest tulenevad herbitsiidide kasutamise ja nendega kokkupuute, metaboliitide tekke ja koosmõju seaduspärasused, mis nõuavad erilist tähelepanu; arvestades, et EFSA ei ole neid arvesse võtnud;
- O. arvestades, et seetõttu ei saa järeldada, et mitmekordselt transformeeritud geneetiliselt muundatud maisi või selle alakombinatsioonide tarbimine oleks inimeste või loomade tervisele ohutu;

⁽¹¹⁾ EFSA arvamus, lk 24.

⁽¹²⁾ Vt näiteks: Bonny S, „Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact“, Environmental Management, jaanuar 2016, 57(1), lk 31–48, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738> ning Benbrook, C.M., „Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years“, Environmental Sciences Europe, 28. september 2012, köide 24(1), <https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24>

⁽¹³⁾ EFSA järeldused toimeaine glüfosaadi pestitsiidina kasutamise riskihindamist käsitleva vastastikuse hindamise kohta, EFSA Journal 2015; 13(11):4302, lk 3, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4302>

⁽¹⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 309, 24.11.2009, lk 1).

⁽¹⁵⁾ https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/eu-pesticides-database/active-substances/?event=as.details&as_id=79

⁽¹⁶⁾ See on nii glüfosaadi puhul, nagu on sedastatud EFSA hinnangus glüfosaadijääkide kehtivate maksimaalsete piirnormide kohta vastavalt määruse (EÜ) nr 396/2005 artiklile 12, lk 12, EFSA Journal 2018; 16(5):5263, lk 12, <https://www.efsa.europa.eu/fr/efsajournal/pub/5263>

Neljapäev, 14. november 2019

Jääkide piirnormide ja nendega seotud kontrolli puudumine

- P. arvestades, et vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 396/2005⁽¹⁷⁾, mille eesmärk on tagada tarbijakaitse kõrge tase, tuleks kolmandates riikides toodetud toidu ja sööda kohta kehtestada konkreetsed jääkide piirnormid, kui pestitsiidide kasutamise tulemuseks on liidu põllumajandustavade tulenevaga võrreldes erinev jääkide tase; arvestades, et nii on see imporditud herbitsiiditolerantsete geneetiliselt muundatud põllukultuuride puhul, kuna nende kasvatamisel kasutatakse rohkem herbitsiide kui geneetiliselt muundamata põllukultuuridel;
- Q. arvestades aga, et vastavalt EFSA 2018. aasta ülevaatele kehtivatest glüfosaadi jääkide piirnormidest ei olnud kättesaadavad andmed piisavad, et tuletada glüfosaadi jääkide piirnormid ja riskihindamise väärtused seoses geneetiliselt muundatud maisiga, millel on EPSPSi muudatus⁽¹⁸⁾; arvestades, et mitmekordselt transformeeritud geneetiliselt muundatud maisil on EPSPSi muudatus⁽¹⁹⁾;
- R. arvestades, et määruse (EÜ) nr 396/2005 kohaselt tuleks liidus lubamatute toimeainete, näiteks glüfosinaadi jääke toiduks ja söödaks imporditud põllukultuurides hoolikalt kontrollida ja jälgida⁽²⁰⁾;
- S. arvestades, et vastavalt liidu viimasele kooskõlastatud mitmeaastase kontrolliprogrammile (aastateks 2020, 2021 ja 2022) ei ole liikmesriigid kohustatud mõõtma imporditud maisis sisalduvat glüfosinaadi (ega glüfosaadi) jääki (vaatamata sellele, kas tegu on geneetiliselt muundatud maisiga või mitte)⁽²¹⁾; arvestades, et ei saa välistada, et mitmekordselt transformeeritud geneetiliselt muundatud mais, selle alakombinatsioonid või sellest saadud toidu- ja söödatooted ületavad jääkide piirnorme, mis tuleks kehtestada ja mida tuleks jälgida, et tagada tarbijakaitse kõrge tase;

Bt-valgud

- T. arvestades, et mitmes uuringus on täheldatud, et kokkupuude Bt-valkudega on põhjustanud kõrvaltoimeid, mis võivad mõjutada immuunsüsteemi, ning et mõnel Bt-valgul võivad olla adjuvandi omadused⁽²²⁾, mis tähendab, et need võivad suurendada teiste valkude allergeensust, millega nad kokku puutuvad;
- U. arvestades, et ühe EFSA geneetiliselt muundatud organismide komisjoni liikme poolt vastu võetud vähemuse arvamuses, mis koostati sarnase mitmekordselt transformeeritud geneetiliselt muundatud maisi ja selle alakombinatsioonide hindamise käigus, leiti, et kui Bt-valkude ekspressiooniga kasutusviiside puhul ei ole soovimatut mõju immuunsüsteemile kunagi tuvastatud, võib see tuleneda asjaolust, et toksilisuse uuringutes, mida praegu soovitatakse ja EFSA geneetiliselt muundatud taimede ohutuse hindamiseks tehakse, ei olnud neid võimalik täheldada, sest need uuringud ei sisalda selleks eesmärgiks kohaseid katseid⁽²³⁾;

⁽¹⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. veebruari 2005. aasta määrus (EÜ) nr 396/2005 taimses ja loomses toidus ja söödas või nende pinnal esinevate pestitsiidide jääkide piirnormide ja nõukogu direktiivi 91/414/EMÜ muutmise kohta (ELT L 70, 16.3.2005, lk 1). Vt põhjendus 26.

⁽¹⁸⁾ Reasoned opinion on the review of the existing maximum residue levels for glyphosate according to Article 12 of Regulation (EC) No 396/2005, EFSA Journal 2018; 16(5):5263, lk 4. <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2018.5263>

⁽¹⁹⁾ EFSA arvamus, lk 12.

⁽²⁰⁾ Vt määruse (EÜ) nr 396/2005 põhjendust 8.

⁽²¹⁾ Komisjoni 28. märtsi 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/533 ELi kooskõlastatud mitmeaastase kontrolliprogrammi kohta aastateks 2020, 2021 ja 2022, et tagada vastavus pestitsiidijääkide piirnormidele ja hinnata tarbijate kokkupuudet taimses ja loomses toidus või selle pinnal esinevate pestitsiidijääkidega (ELT L 88, 29.3.2019, lk 28).

⁽²²⁾ Ülevaate saamiseks vt Rubio Infante, N., & Moreno-Fierros, L. (2016) „An overview of the safety and biological effects of Bacillus thuringiensis Cry toxins in mammals“, Journal of Applied Toxicology, mai 2016, 36(5): lk 630–648. <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/jat.3252/full>

⁽²³⁾ Taotlus EFSA-GMO-DE-2010-86 (Bt11 × 3 MIR162 × 3 1507 × 3 GA21 maisi ja kolme alakombinatsiooni kohta, päritolust sõltumata), vähemuse arvamus, EFSA geneetiliselt muundatud organismide komisjoni liige J. M. Wal, EFSA Journal 2018; 16(7):5309, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2018.5309>, lk 34.

Neljapäev, 14. november 2019

- V. arvestades, et hiljutine uuring näitab, et samaaegselt seemnete neonikotinoididega töötlemise kiire kasvuga Ameerika Ühendriikides on suurenenud ka geneetiliselt muundatud Bt-maisi külvamine⁽²⁴⁾; arvestades, et Euroopa Liit on mesilastele ja teistele tolmeldajatele avalduva mõju tõttu keelustanud kolme neonikotinoidi kasutamise välitingimustes, sealhulgas seemnete katmiseks⁽²⁵⁾;
- W. arvestades, et herbitsiidijääkide ja nende metaboliitide võimaliku koostoime hindamist Bt-valkudega ei peeta EFSA GMO-komisjoni pädevusse kuuluvaks ning seetõttu seda riskihindamise raames ei tehta;

Ebademokraatlik otsustusprotsess

- X. arvestades, et määruse (EÜ) nr 1829/2003 artiklis 35 osutatud alalises toiduahela ja loomatervishoiu komitees 16. septembril 2019 toimunud hääletuse tulemusel arvamust ei esitatud, mis tähendab, et liikmesriikide kvalifitseeritud enamus ei toetanud loa andmist; arvestades, et arvamust ei esitatud ka 11. oktoobril 2019 apellatsioonikomitees toimunud hääletuse tulemusel;
- Y. arvestades, et komisjon mõistab, et on problemaatiline, et ta jätkab GModele loa andmise otsuste vastuvõtmist ilma liikmesriikide kvalifitseeritud häälteenamuseta, mis on tootelubade puhul üldiselt väga suur erand, kuid geneetiliselt muundatud toidu ja sööda lubade puhul on muutunud normiks⁽²⁶⁾; arvestades, et komisjoni president on seda tava korduvalt tauninud ja nimetanud seda ebademokraatlikuks⁽²⁷⁾;
- Z. arvestades, et Euroopa Parlament võttis oma kaheksandal ametiajal vastu 33 resolutsiooni, milles väljendatakse vastuseisu toiduks ja söödaks mõeldud GMode turule laskmisele, ja kolm resolutsiooni, milles väljendatakse vastuseisu GMode kasvatamisele liidus; arvestades, et liikmesriikide kvalifitseeritud enamus ei pooldanud nende GMode lubamist; arvestades, et kuigi komisjon ise tunnistab puudujääke demokraatlikus protsessis, liikmesriikide toetuse puudumist ja parlamendi vastuväiteid, jätkab ta siiski geneetiliselt muundatud organismidele lubade andmist;
- AA. arvestades, et selleks, et komisjon saaks keelduda GModele loa andmisest, kui apellatsioonikomitees ei ole saavutatud liikmesriikide kvalifitseeritud häälteenamust, ei ole vaja õigusakte muuta⁽²⁸⁾;
1. on seisukohal, et komisjoni rakendusotsuse eelnõu ületab määruses (EÜ) nr 1829/2003 sätestatud rakendamisolulisi;
2. on seisukohal, et komisjoni rakendusotsuse eelnõu ei ole kooskõlas liidu õigusega, kuna see ei ole kooskõlas määruse (EÜ) nr 1829/2003 eesmärgiga, milleks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 178/2002⁽²⁹⁾ sätestatud üldpõhimõtete kohaselt on luua alus inimeste elu ja tervise, loomade tervise ja heaolu, keskkonna ja tarbijate huvide kindla kaitse tagamiseks seoses geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kasutamisega, tagades samal ajal ka siseturu tõhusa toimimise;
3. palub komisjonil oma rakendusotsuse eelnõu tagasi võtta;

⁽²⁴⁾ „Large-Scale Deployment of Seed Treatments Has Driven Rapid Increase in Use of Neonicotinoid Insecticides and Preemptive Pest Management in U.S. Field Crops“, Douglas, M.R. ja Tooker, J.F., Environmental Science and Technology 2015, 49, 8, 5088-5097, avaldamiskuupäev (veebis): 20. märts 2015, <https://pubs.acs.org/doi/10.1021/es506141g>

⁽²⁵⁾ https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/approval_active_substances/approval_renewal/neonicotinoids_en

⁽²⁶⁾ Vt näiteks komisjoni 22. aprillil 2015 esitatud seadusandliku ettepaneku (millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1829/2003 seoses liikmesriikide võimalusega piirata oma territooriumil geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kasutamist või see keelata) seletuskirja ja 14. veebruaril 2017 esitatud seadusandliku ettepaneku (millega muudetakse määrust (EL) nr 182/2011) seletuskirja.

⁽²⁷⁾ Vt näiteks Euroopa Parlamendi täiskogu istungjärgu avakõnet, mis on lisatud järgmisele Euroopa Komisjonile antud poliitikasuunistele (Strasbourg, 15. juuli 2014) ja 2016. aasta kõnet olukorrast Euroopa Liidus (Strasbourg, 14. september 2016).

⁽²⁸⁾ Määruse (EL) nr 182/2011 (artikli 6 lõike 3) kohaselt komisjon võib loa anda, kuid ei pea seda tegema, kui apellatsioonikomitees ei ole selle toetuseks saavutatud liikmesriikide kvalifitseeritud häälteenamust.

⁽²⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrus (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused (EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1).

Neljapäev, 14. november 2019

4. kordab, et on valmis jätkama tööd komisjoni ettepanekuga, millega muudetakse määrust (EL) nr 182/2011; palub ka nõukogul kiiremas korras jätkata komisjoni selle ettepanekuga seotud tööd;
 5. palub komisjonil kooskõlas määruse (EL) nr 182/2011 artikli 6 lõikega 3 lõpetada GMOde kasvatamiseks või toidu ja söödana kasutamiseks lubade andmine juhtudel, mil liikmesriigid apellatsioonikomitees arvamust ei esita;
 6. kutsub komisjoni üles mitte lubama herbitsiidikindlaid geneetiliselt muundatud põllukultuure enne, kui jääkidega seotud terviseriske on iga juhtumi puhul eraldi põhjalikult uuritud, mis eeldab geneetiliselt muundatud põllukultuuride täiendavate herbitsiididega pihustamise jääkide, herbitsiidide metaboliitide ja mis tahes kombineeritud mõju täielikku hindamist;
 7. palub, et komisjon lõimiks herbitsiiditolerantsete geneetiliselt muundatud taimede riskihindamisega täielikult ka täiendavate herbitsiidide kasutamise ja nende jääkide riskihindamise, olenemata sellest, kas geneetiliselt muundatud taime tahetakse liidus kasvatada või toidu ja söödana kasutamiseks liitu importida;
 8. palub komisjonil mitte anda toidu või söödana kasutamiseks importimise luba geneetiliselt muundatud taimedele, mis on muudetud tolerantseks mõne herbitsiidi suhtes, mille kasutamine ei ole liidus lubatud;
 9. palub komisjonil mitte anda luba ühelegi mitmekordsete transformatsioonide alakombinatsioonile, kui EFSA ei ole neid taotleja esitatud täielike andmete alusel põhjalikult hinnanud;
 10. on täpsemalt seisukohal, et selliste alakombinatsioonide heakskiitmine, mille kohta ei ole esitatud ohutusandmeid, mida ei ole veel isegi katsetatud või mida ei ole koguni veel loodud, on vastuolus määruses (EÜ) nr 178/2002 sätestatud üldiste toidualaste õigusnormide põhimõtetega;
 11. kutsub EFSA-t üles edasi arendama ja süstemaatiliselt kasutama meetodeid, mis võimaldavad tuvastada mitmekordsete transformatsioonide soovimatut mõju, sh seoses Bt-toksiinide adjuvantsete omadustega;
 12. kutsub komisjoni üles käsitlema liidu kohustusi, mis tulenevad rahvusvahelistest kokkulepetest, näiteks Pariisi kliimakokkuleppest, ÜRO bioloogilise mitmekesisuse konventsioonist ja ÜRO kestliku arengu eesmärkidest, määruse (EÜ) nr 1829/2003 kohaselt „liidu õiguse asjakohaste sätetena“ ja/või „õiguspäraste teguritena“, võtma neid nende tähtsuse kohaselt arvesse ja teada andma, kuidas neid on otsustusprotsessis arvesse võetud;
 13. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.
-

Neljapäev, 14. november 2019

P9_TA(2019)0058

Seksuaalhariduse kriminaliseerimine Poolas

Euroopa Parlamendi 14. novembri 2019. aasta resolutsioon seksuaalkasvatuse kriminaliseerimise kohta Poolas (2019/2891(RSP))

(2021/C 208/05)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse 10. detsembri 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni,
- võttes arvesse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kestliku arengu eesmäärke,
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsiooni (Istanbuli konventsioon), mis avati allkirjastamiseks 11. mail 2011,
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu 25. oktoobri 2007. aasta konventsiooni laste kaitse kohta seksuaalse ärakasutamise ja kuritarvitamise eest (Lanzarote konventsioon),
- võttes arvesse 18. detsembri 1979. aasta konventsiooni naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta,
- võttes arvesse 20. novembri 1989. aasta lapse õiguste konventsiooni,
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat (edaspidi „põhiõiguste harta“),
- võttes arvesse 15. septembril 1995. aastal neljandal naiste maailmakonverentsil vastu võetud Pekingi deklaratsiooni ja tegevusprogrammi ning nende põhjal ÜRO erakorralistel istungjärgudel Peking+5 (2005), Peking+15 (2010) ja Peking+20 (2015) vastu võetud dokumente,
- võttes arvesse 1994. aastal Kairos toimunud rahvastiku ja arengu rahvusvahelist konverentsi ja selle tegevuskava,
- võttes arvesse UNESCO 2018. aasta rahvusvahelisi tehnilisi suuniseid seksuaalkasvatuse kohta,
- võttes arvesse ÜRO Rahvastikufondi 2014. aasta tegevussuuniseid põhjaliku seksuaalkasvatuse kohta,
- võttes arvesse Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) Euroopa piirkondliku büroo ja Saksamaa föderalse tervisehariduse keskuse välja töötatud Euroopa seksuaalkasvatuse standardeid,
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu inimõiguste voliniku 4. detsembri 2017. aasta aruannet naiste seksuaal- ja reproduktiivtervise ning seonduvate õiguste kohta Euroopas,
- võttes arvesse Euroopa Inimõiguste Kohtu 20. juuni 2017. aasta otsust kohtuasjas Bayev jt vs. Venemaa,

Neljapäev, 14. november 2019

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 2011. aasta direktiivi 2011/93/EL, mis käsitleb laste seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise ning lasteporno vastast võitlust⁽¹⁾ ja mis asendab nõukogu 22. detsembri 2003. aasta raamotsuse 2004/68/JSK laste seksuaalse ekspluateerimise ja lapsporno vastu võitlemise kohta⁽²⁾,
 - võttes arvesse lesbisid, geisid, biseksuaale ja transsoolisi inimesi käsitlevat Euroopa Liidu uuringut, mille Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet avaldas 2019. aastal,
 - võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Poola kohta, eelkõige 15. novembril 2017. aastal vastu võetud resolutsiooni õigusriigi ja demokraatia olukorra kohta Poolas⁽³⁾,
 - võttes arvesse 22.–24. mail 2017 Poolasse tehtud lähetuse kohta koostatud naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni 10. juuli 2017. aasta lähetusaruannet,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni 3. detsembri 2018. aasta lähetusaruannet pärast õigusriigi olukorda käsitleva ajutise delegatsiooni lähetamist Poolasse (19.–21. september 2018),
 - võttes arvesse oma 13. veebruari 2019. aasta resolutsiooni tagasilööride kohta naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse valdkonnas ELis⁽⁴⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 132 lõiget 2,
- A. arvestades, et algatusrühm „Stop Paedophilia“ esitas 17. juulil 2019 Seimile kodanikualgatuse Poola karistusseadustiku artikli 200b muutmiseks;
- B. arvestades, et Seim arutas seda seaduseelnõud esimesel lugemisel pärast parlamendivalimisi ja peatatud osaistungjärgu jätkamist 15. oktoobril 2019 ja hääletas 16. oktoobril 2019 eelnõu tagasilükkamise ettepaneku maha; arvestades, et eelnõu arutamine peaks jätkuma pärast vastvalitud Seimi avaistungit 12. novembril 2019;
- C. arvestades, et eelnõu väidetav eesmärk on muuta olemasolevaid pedofiilia ennetamist ja selle vastu võitlemist käsitlevaid seadusi; arvestades, et pedofiilia propageerimise võrdsustamine noortele põhjaliku seksuaalkasvatuse pakkumisega on murettekitav, eksitav ja kahjulik;
- D. arvestades, et eelnõu uute sätete kohaselt kohaldataks igäihe suhtes, kes avalikult propageerib alaealiste osalemist seksuaalsuhtes või kiidab selle heaks, kuni kaheaastast vanglakaristust;
- E. arvestades, et eespool nimetatud sätteid kohaldatakse ka juhul, kui massiteabevahendeid on kasutatud selleks, et propageerida alaealiste osalemist seksuaalsuhtes või muus seksuaaltegevuses või kiita selline tegevus heaks, ning alaealiste hariduse, ravi või hooldusega seotud kutsealade või eestkoste puhul ning et karistus on kuni kolmeaastane vangistus; arvestades, et on esitatud ettepanekud karistuse pikendamiseks viie aastani;
- F. arvestades, et selliste sätetega kriminaliseeritakse pedofiilia ennetamise ettekäandel alaealistele põhjaliku seksuaalkasvatuse pakkumine ning see mõjutab muu hulgas haridustöötajaid, aktiviste, tervishoiuteenuste osutajaid, psühholooge, kirjastajaid ja ajakirjanikke ning isegi lapsevanemaid või eestkostjaid;
- G. arvestades, et põhiseadusest tulenev proportsionaalsuse põhimõte tähendab seda, et seadusandjatel ei ole kriminaalõiguse normide kehtestamisel piiramatut kaalutusõigust ning kriminaalõigust tuleks kasutada üksnes viimase abinõuna, järgides seega *ultima ratio* põhimõtet; arvestades, et nimetatud eelnõuga seda põhimõtet rikutakse;

⁽¹⁾ ELT L 335, 17.12.2011, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 13, 20.1.2004, lk 44.

⁽³⁾ ELT C 356, 4.10.2018, lk 44.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0111.

Neljapäev, 14. november 2019

- H. arvestades, et Poola on ratifitseerinud Istanbuli konventsiooni, Lanzarote konventsiooni, naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise konventsiooni ja lapse õiguste konventsiooni ning on rahvusvahelise inimõigustealase õiguse kohaselt kohustatud tagama juurdepääsu põhjalikule seksuaalkasvatusele ja -teabele, sealhulgas seksuaalse ärakasutamise ja kuritarvitamise ohtude kohta, ning võitlema sooliste stereotüüpide vastu ühiskonnas;
- I. arvestades, et mingil kujul seksuaal- ja tervisekasvatuse pakkumine on kohustuslik juba 20 liikmesriigis; arvestades, et mõni liikmesriik, sealhulgas Poola, ei ole täitnud WHO välja töötatud Euroopa seksuaalkasvatuse standardeid;
- J. arvestades, et põhjalik seksuaalkasvatus on õppekavapõhine seksuaalsuse kognitiivsete, emotsionaalsete, füüsiliste ja sotsiaalsete aspektide õpetamise ja õppimise protsess ning selle eesmärk on anda lastele ja noortele teadmised, oskused, hoiakud ja väärtused, mis võimaldavad neil kaitsta oma tervist, heaolu ja väärikust; arvestades, et põhjalik seksuaalkasvatus võimaldaks lastel ja noortel arendada lugupidavaid sotsiaalseid ja seksuaalseid suhteid, võttes seejuures arvesse, kuidas nende valikud mõjutavad nende endi ja teiste heaolu; arvestades, et see võimaldaks ka lastel ja noortel mõista oma õigusi ja tagada nende kaitse kogu elu jooksul;
- K. arvestades, et põhjaliku seksuaalkasvatuse pakkumine on üks peamisi vahendeid, mille abil saab täita rahvastiku ja arengu rahvusvahelise konverentsi 25. aastapäeval võetud kohustusi: rahuldada täiel määral vajadus pereplaneerimise järele, teha lõpp ennetatavale emade suremusele ning naiste, tütarlaste ja noorte vastu suunatud soolisele vägivallele ja sellega seotud kahjulikele tavadele;
- L. arvestades, et põhiõiguste harta, Euroopa inimõiguste konventsiooni ja Euroopa Inimõiguste Kohtu praktika kohaselt on naiste seksuaal- ja reproduktiivtervis seotud mitme inimõigusega, sealhulgas õigusega elule ja inimväärikusele, kaitsega ebainimliku ja inimväärikust alandava kohtlemise eest, õigusega tervishoiule, õigusega eraelu puutumatusele, õigusega haridusele ja diskrimineerimiskeeluga, mis kõik kajastuvad ka Poola põhiseaduses;
- M. arvestades, et eelnõu võib tõlgendada järjekordse katsena piirata Poolas viimastel aastatel seksuaal- ja reproduktiivõigusi; arvestades, et katse abordiõigust veelgi piirata peatati 2018. aastal Poola kodanike massilise vastuseisu tõttu, mida väljendati nn musta reede marssidel;
- N. arvestades, et Euroopa Inimõiguste Kohus on osutanud, et tundlikes küsimustes, näiteks seksuaalkasvatust käsitleva avaliku arutelu käigus, mille puhul tuleb tasakaalustada lapsevanemate vaated, hariduspoliitika ja kolmandate isikute õigus väljendusvabadusele, ei ole ametiasutustel muud valikut kui kohaldada objektiivsuse, pluralismi, teadusliku täpsuse ja lõppkokkuvõttes teatavat liiki teabe noorele kasulikkuse kriteeriume;
- O. arvestades, et paljud lapsed ja teismelised saavad intiimsuhetest esmakordselt aimu pornograafia, eriti veebipornograafia ja oma eakaaslaste vastuoluliste sõnumite kaudu; arvestades, et sellega seoses on seksuaalkasvatus veelgi olulisem, et anda noortele vahendid, mida nad vajavad interneti ja sotsiaalmeedia turvaliseks kasutamiseks, et mitte langeda internetis seksuaalsuhte eesmärgil kontakti otsimise ohvriks ning aidata neil sisu mõista ning teha kindlaks faktipõhine teave ning sooliste stereotüüpide ja seksismi olemasolu;
- P. arvestades, et lisaks teadmiste puudumisele võib alaealistel olla takistusi rasestumisvastaste vahendite hankimisel, näiteks võivad takistuseks olla rasestumisvastaste vahenditega varustamist käsitlevad piiravad seadused ja poliitika; arvestades, et isegi kui noorukitel on võimalik rasestumisvastaseid vahendeid hankida, võib neid takistada seda tegemast häälmärgistamine, mis on seotud abieluvälise seksuaalelu ja/või rasestumisvastaste vahendite kasutamisega, hirm kõrvalmõjude ees või teadmiste puudumine selle kohta, kuidas rasestumisvastaseid vahendeid õigesti kasutada; arvestades, et seksuaalse enesemääramise vanusepiiri reguleeriva Poola õiguse kohaselt on üle 15-aastased teismelised õiguslikult pädevad seksuaalaktiga nõustuma; arvestades, et nad vajavad rasestumisvastaste vahendite retsepti saamiseks endiselt eestkostja nõusolekut;

Neljapäev, 14. november 2019

Q. arvestades, et seksuaalvägivald on laialt levinud ja puudutab eelkõige alaealisi ning see tuleks kaotada; arvestades, et teismee rasedus on endiselt suur sotsiaalne probleem ning võib aidata kaasa emade ja laste suremusele; arvestades, et põhjalik seksuaalkasvatus aitab kaotada soolisi stereotüüpe ja ennetada soolist vägivalda;

1. tuletab meelde, et seksuaaltervis on väga oluline üksikisikute, paaride ja perekondade üldise tervise ja heaolu ning ka kogukondade ja riikide sotsiaalse ja majandusliku arengu jaoks ning juurdepääs tervishoiule, sealhulgas seksuaal- ja reproduktiivtervisele, on inimõigus;

2. väljendab sügavat muret eelnõu äärmiselt ebamääraste, laialtlevivate ja ebaproportsionaalsete sätete pärast, mille tegelik eesmärk on kriminaliseerida seksuaalkasvatuse pakkumine alaealistele ning mille kohaldamisala tõttu ähvardab kuni kolmeaastane vanglakaristus inimeste seksuaalsuse, tervise ja intiimsuhete õpetamise eest kõiki isikuid ja eelkõige seksuaalkasvatuse valdkonnas tegutsejaid, sealhulgas õpetajaid, tervishoiuteenuste osutajaid, tekstide koostajaid, kirjastajaid, kodanikuühiskonna organisatsioone, ajakirjanikke ja lapsevanemaid või eestkostjaid; on jätkuvalt mures, et see eelnõu avaldaks pärssivat mõju haridustöötajatele ning üks peamisi seksuaalkasvatuse takistusi on asjaolu, et haridustöötajaid ei toetata;

3. kordab kindlalt, et juurdepääs põhjalikule ja eakohasele teabele soo ja seksuaalsuse kohta ning seksuaal- ja reproduktiivtervishoiule, sh seksuaalkasvatusele, pereplaneerimisele, rasestumisvastastele vahenditele ning ohutule ja seaduslikule abordile, on oluline seksuaalsuse ja seksuaalsuhete suhtes positiivse ja lugupidava hoiaku kujundamiseks ning annab ka võimaluse saada turvalisi seksuaalkogemusi ilma sunni, diskrimineerimise ja vägivaldta; julgustab kõiki liikmesriike andma noortele koolis põhjalikku eakohast seksuaalsuse ja suhete alast kasvatust;

4. tuletab meelde, et selline kasvatus on kooli õppekava vajalik osa, et täita WHO noortele hariduse andmise ja nende kaitsmise Euroopa standardeid; kinnitab, et niisugune kasvatus peaks hõlmama selliseid teemasid nagu seksuaalne sättumus ja sooidentiteet, seksuaalne eneseväljendus, suhted ja kinnitav nõusolek ning teavet negatiivsete tagajärgede või aspektide kohta, nt sugulisel teel levivad nakkused ja HIV, soovimatu rasedus, seksuaalne vägivald ja kahjulikud tavad, nt seksuaalsuhte eesmärgil kontakti otsimine ja naiste suguelundite moonutamine;

5. tuletab meelde, et haridus on nii iseseisev põhiõigus kui ka muude Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artikliga 2, Poola põhiseaduse ja põhiõiguste hartaga tagatud põhiõiguste ja -vabaduste kasutamise eeltingimus; rõhutab, et noorte kaitsmise asemel seab seksi ja seksuaalsuse alase teabe ja hariduse puudumine ohtu noorte turvalisuse ja heaolu, jättes nad kaitsetumasse olukorda ja raskendades nende suutlikkust tunda ära seksuaalset ärakasutamist, kuritarvitamist ja vägivalda, sealhulgas koduvägivalda ja kuritarvitamise internetipõhiseid vorme, nt kübervägivalda, internetis ahistamist ja kätemaksupornot; on veendunud, et põhjalikul seksuaalkasvatusel on positiivne mõju ka soolisele võrdõiguslikkusele, muu hulgas muutes kahjulikke soolisi norme ja hoiakuid soolise vägivalla suhtes ning aidates hoida ära intiimpartnerite poolset vägivalda ja seksuaalset sundi ning lõpetades vaikimise seksuaalse vägivalla, seksuaalse ärakasutamise või kuritarvitamise suhtes ja võimestades noori otsima abi;

6. rõhutab tervishoiualase ja seksuaalkasvatuse tähtsust, eelkõige tüdrukute ja noorte LGBTI-inimeste jaoks, keda ebaõiglased soolised normid eriti mõjutavad; rõhutab, et selline kasvatus peab sisaldama noorte õpetamist soolisel võrdõiguslikkusel, nõusolekul ja vastastikusel austusel põhinevate suhete valdkonnas, et ennetada soolisi stereotüüpe, homofoobiat, transfoobiat ja soolist vägivalda ning nende vastu võidelda; märgib, et seksuaalkasvatus ei too kaasa seksuaalsuhteid varasemas eas;

7. tuletab meelde, et direktiivi 2011/93/EL artiklis 23 kutsutakse liikmesriike, sealhulgas Poolat, üles võtma koos asjaomaste kodanikuühiskonna organisatsioonidega asjakohaseid meetmeid, et suurendada teadlikkust ja vähendada laste seksuaalse kuritarvitamise või ärakasutamise ohvriks langemise ohtu;

8. tunnistab kodanikuühiskonna olulist rolli seksuaalkasvatuse pakkumisel; nõuab, et asjaomased organisatsioonid saaksid piisavad rahalised vahendid ELi tasandi eri rahastamisvahenditest, nagu mitmeaastane finantsraamistik (2021–2027), õiguste ja väärtuste programm ning muud ELi katseprojektid, mis võivad seda valdkonda mõjutada;

Neljapäev, 14. november 2019

9. mõistab hukka niisugused hiljutised suundumused Poolas, mille eesmärk on anda valetavat seksuaalkasvatuse kohta, seda häbimärgistada ja see keelustada, ning eelkõige seaduseelnõu seletuskirja karmi, sobimatu ja eksliku sisu; kutsub Poola parlamenti üles kavandatud eelnõu mitte vastu võtma ja tagama, et noortel oleks juurdepääs põhjalikule seksuaalkasvatusele ning et isikuid, kes sellist kasvatust ja teavet pakuvad, toetataks seejuures faktiliselt ja objektiivselt;
 10. kutsub nõukogu üles käsitlema seda küsimust ja muid väidetavaid põhiõiguste rikkumisi Poolas käimasolevatel Poola olukorda käsitlevatel kuulamistel vastavalt ELi lepingu artikli 7 lõikele 1;
 11. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjonile ja nõukogule, Poola presidendile, valitsusele ja parlamendile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.
-

Neljapäev, 14. november 2019

II

(Teatiseid)

EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDE, ORGANITE JA ASUTUSTE TEATISED

EUROOPA PARLAMENT

P9_TA(2019)0051

José Manuel Fernandese puutumatuse äravõtmise taotlus**Euroopa Parlamendi 14. novembri 2019. aasta otsus José Manuel Fernandese puutumatuse äravõtmise taotluse kohta (2019/2005(IMM))**

(2021/C 208/06)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse José Manuel Fernandese puutumatuse äravõtmise taotlust, mille esitas 26. novembril 2018. aastal Porto kriminaaluurimis- ja süüdistusosakond seoses menetlusega nr 1406/14.3TDPRT ja mis tehti teatavaks täiskogu istungil 31. jaanuaril 2019. aastal,
- olles vastavalt kodukorra artikli 9 lõikele 6 José Manuel Fernandese ära kuulanud,
- võttes arvesse protokolli nr 7 (Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide kohta) artikleid 8 ja 9 ning otsestel ja üldistel valimistel Euroopa Parlamendi liikmete valimist käsitleva 20. septembri 1976. aasta akti artikli 6 lõiget 2,
- võttes arvesse Euroopa Liidu Kohtu 12. mai 1964. aasta, 10. juuli 1986. aasta, 15. ja 21. oktoobri 2008. aasta, 19. märtsi 2010. aasta, 6. septembri 2011. aasta ja 17. jaanuari 2013. aasta otsuseid⁽¹⁾,
- võttes arvesse Portugali Vabariigi põhiseaduse artiklit 157,
- võttes arvesse kodukorra artikli 5 lõiget 2, artikli 6 lõiget 1 ja artiklit 9,
- võttes arvesse õiguskomisjoni raportit (A9-0023/2019),

A. arvestades, et Porto kriminaaluurimis- ja süüdistusosakond on taotlenud Euroopa Parlamendi liikme José Manuel Fernandese puutumatuse äravõtmist seoses võimaliku kohtumenetlusega väidetavas kuritarvitamises, mis on Portugali 16. juuli seaduse 34/87 artiklis 11 määratletud ja selle alusel karistatav kahe kuni kaheksa aasta pikkuse vanglakaristusega;

⁽¹⁾ Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 12. mai 1964, Wagner vs. Fohrmann ja Krier, 101/63, ECLI:EU:C:1964:28; kohtuotsus, Euroopa Kohus, 10. juuli 1986, Wybot vs. Faure jt, 149/85, ECLI:EU:C:1986:310; kohtuotsus, Üldkohus, 15. oktoober 2008, Mote vs. parlament, T-345/05, ECLI:EU:T:2008:440; kohtuotsus, Euroopa Kohus, 21. oktoober 2008, Marra vs. De Gregorio ja Clemente, C200/07 ja C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579; kohtuotsus, Üldkohus, 19. märts 2010, Gollnisch vs. parlament, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102; kohtuotsus, Euroopa Kohus, 6. september 2011, Patriciello, C 163/10, ECLI: EU:C:2011:543; kohtuotsus, Üldkohus, 17. jaanuar 2013, Gollnisch vs. parlament, T-346/11 ja T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23.

Neljapäev, 14. november 2019

- B. arvestades, et kohtumenetlus ei ole seotud Euroopa Parlamendi liikme kohustuste täitmisel avaldatud arvamustega ega antud häältega protokoll nr 7 (Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide kohta) artikli 8 tähenduses;
- C. arvestades, et protokoll nr 7 (Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide kohta) artiklis 9 on sätestatud, et Euroopa Parlamendi liikmetel on oma riigi territooriumil samasugune immunitet nagu selle riigi parlamendi liikmetel;
- D. arvestades, et Portugali Vabariigi põhiseaduse artikli 157 lõigetes 2 ja 3 on sätestatud järgmist:
- „2. Vabariigi Kogu liikmelt ei või ilma parlamendi loata võtta ütlusi ega talle süüdistust esitada. Viimasel juhul on parlament kohustatud tegema otsuse loa andmiseks, kui on veenvaid tõendeid sellise tahtliku kuriteo toimepanemise kohta, mis on karistatav kuni üle kolme aasta pikkuse vabadusekaotusega.
3. Ühtegi Vabariigi Kogu liiget ei või kinni pidada, vahistada ega vangistada ilma parlamendi loata, välja arvatud tahtliku kuriteo korral, mis on karistatav eelmises lõikes osutatud vangistusega, ja juhul, kui ta teolt tabatakse.“;
- E. arvestades, et José Manuel Fernandes on uurimise all selle tõttu, et ta Vila Verde linnapeana ametiülesandeid täites ja teistega kokku mängides väidetavalt rikkus riigihangete normide üldpõhimõtteid ja eelkõige erapooletuse, neutraalsuse, konkurentsi ja läbipaistvuse põhimõtteid, seades ühe ettevõtja konkurentidest soodsamasse olukorda, ning väidetavalt osales nõutavate hankedokumentide koostamises ja täitmisel; arvestades, et 22. detsembril 2008 võitis see ettevõtja hanke;
- F. arvestades, et kodukorra artikli 9 lõikes 8 nähakse ette, et õiguskomisjon ei võta mingil juhul seisukohta küsimuses, kas parlamendiliige on süüdi või mitte või kas arvamused või teod, milles parlamendiliiget süüdistatakse, põhjendavad tema vastutuselevõtmist, seda isegi siis, kui taotluse läbivaatamise käigus on juhtumi asjaolud komisjonile üksikasjalikult teatavaks saanud;
- G. arvestades, et kodukorra artikli 5 lõike 2 kohaselt ei ole parlamentaarne puutumatus parlamendiliikme isiklik eesõigus, vaid parlamendi kui terviku ja selle liikmete sõltumatuse tagatis;
- H. arvestades, et José Manuel Fernandes palus oma puutumatuse ära võtta; arvestades, et antud juhul otsustab üksnes Euroopa Parlament, kas puutumatus ära võtta või mitte; arvestades, et Euroopa Parlament võib mõistlikkuse piires võtta arvesse parlamendiliikme seisukohta, et otsustada, kas puutumatus ära võtta või mitte⁽²⁾;
- I. arvestades, et parlamendiliikme puutumatuse eesmärk on kaitsta parlamenti ja selle liikmeid kohtumenetluse eest, mis käsitleb parlamendiliikme kohustuste täitmisel tehtud tegusid, mida ei saa neist kohustustest eristada;
- J. arvestades, et Euroopa Parlament ei ole käesoleva juhtumi puhul leidnud tõendeid *fumus persecutionis* kohta, s.t tal ei ole faktilisi andmeid, mis viitavad sellele, et kohtumenetluse eesmärk võib olla tekitada parlamendiliikme poliitilisele tegevusele ja seega ka Euroopa Parlamendile kahju;
1. otsustab José Manuel Fernandese puutumatuse ära võtta;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus ja vastutava parlamendikomisjoni raport viivitamatult Portugali ametiasutustele ja José Manuel Fernandesele.

⁽²⁾ Kohtuotsus, Üldkohus, 15. oktoober 2008, Mote vs. parlament, T-345/05, ECLI:EU:T:2008:440, punkt 28.

Neljapäev, 14. november 2019

III

(Ettevalmistavad aktid)

EUROOPA PARLAMENT

P9_TA(2019)0052

Kaupade kaugmüük ja omamaised tarned *

Euroopa Parlamendi 14. novembri 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu direktiiv, millega muudetakse 28. novembri 2006. aasta nõukogu direktiivi 2006/112/EÜ kaupade kaugmüüki ja teatavaid omamaiseid tarneid käsitlevate sätete osas (COM(2018)0819 – C8-0017/2019 – 2018/0415(CNS))

(Seadusandlik erimenetlus – konsulteerimine)

(2021/C 208/07)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogule (COM(2018)0819),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 113, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C8-0017/2019),
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 82,
 - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit (A9-0019/2019),
1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
 2. palub komisjonil oma ettepanekut vastavalt muuta, järgides Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 293 lõiget 2;
 3. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatseb Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;
 4. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatseb komisjoni ettepanekut oluliselt muuta;
 5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

Neljapäev, 14. november 2019

Muudatusettepanek 1
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 1

Komisjoni ettepanek

- (1) Nõukogu direktiivis 2006/112/EÜ,⁽³⁾ nagu seda on muudetud nõukogu direktiiviga (EL) 2017/2455⁽⁴⁾, on sätestatud, et kui maksukohustuslane teeb elektroonilise liidese, nagu turu, platvormi, portaali või muu sarnase vahendi abil võimalikuks kolmandatelt territooriumidelt või kolmandatest riikidest imporditud kaupade kaugmüügi saadetistes, mille tegelik väärtus ei ületa 150 eurot, või teeb võimalikuks ühendusesisese kaupade tarne maksukohustuslaselt, kelle asukoht ei ole ühenduses, mittemaksukohustuslasele, loetakse, et tarne võimalikuks teinud maksukohustuslane on saanud ja tarninud need kaubad ise. Kuna kõnealune säte jagab ühe tarne kaheks, on vaja kindlaks määrata, millise tarnega seostada lähetamine või vedu, et määrata nõuetekohaselt kindlaks nende tarnekoht.

- ⁽³⁾ Nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiiv 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi (ELT L 347, 11.12.2006, lk 1).
⁽⁴⁾ Nõukogu 5. detsembri 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/2455, millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ ja direktiivi 2009/132/EÜ seoses teatavate käibemaksukohustustega teenuste osutamise ja kaupade kaugmüügi puhul (ELT L 348, 29.12.2017, lk 7).

Muudatusettepanek

- (1) Nõukogu direktiivis 2006/112/EÜ⁽³⁾, nagu seda on muudetud nõukogu direktiiviga (EL) 2017/2455⁽⁴⁾, on sätestatud, et kui maksukohustuslane teeb elektroonilise liidese, nagu turu, platvormi, portaali või muu sarnase vahendi abil võimalikuks kolmandatelt territooriumidelt või kolmandatest riikidest imporditud kaupade kaugmüügi saadetistes, mille tegelik väärtus ei ületa 150 eurot, või teeb võimalikuks ühendusesisese kaupade tarne maksukohustuslaselt, kelle asukoht ei ole ühenduses, mittemaksukohustuslasele, loetakse, et tarne võimalikuks teinud maksukohustuslane on saanud ja tarninud need kaubad ise. Kuna kõnealune säte jagab ühe tarne kaheks, on vaja kindlaks määrata, millise tarnega seostada lähetamine või vedu, et määrata nõuetekohaselt kindlaks nende tarnekoht. **Lisaks tuleb tagada, et nimetatud kahe tarne maksustatav teokoosseis tekiks samal ajal.**

- ⁽³⁾ Nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiiv 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi (ELT L 347, 11.12.2006, lk 1).
⁽⁴⁾ Nõukogu 5. detsembri 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/2455, millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ ja direktiivi 2009/132/EÜ seoses teatavate käibemaksukohustustega teenuste osutamise ja kaupade kaugmüügi puhul (ELT L 348, 29.12.2017, lk 7).

Muudatusettepanek 2
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 2

Komisjoni ettepanek

- (2) Kui maksukohustuslane teeb elektroonilise liidese abil võimalikuks kaupade tarne ühenduses asuvale mittemaksukohustuslasele, võib vastavalt kehtivatele eeskirjadele arvata maha ühendusevälisele tarnijale makstud käibemaksu, siis on oht, et viimane ei maksa käibemaksu maksuhaldurile. Ohu vältimiseks peaks tarne tarnijalt, kes müüb kaupu elektroonilise liidese kaudu, olema käibemaksust vabastatud, samas kui talle tuleks anda õigus arvata maha tarnitud kauba ostmise või importimisega seoses tasutud sisendkäibemaks.

Muudatusettepanek

- (2) Kui maksukohustuslane teeb elektroonilise liidese abil võimalikuks kaupade tarne ühenduses asuvale mittemaksukohustuslasele, võib vastavalt kehtivatele eeskirjadele arvata maha ühendusevälisele tarnijale makstud käibemaksu, siis on oht, et viimane ei maksa käibemaksu maksuhaldurile. Ohu vältimiseks peaks tarne tarnijalt, kes müüb kaupu elektroonilise liidese kaudu, olema käibemaksust vabastatud, samas kui talle tuleks anda õigus arvata maha tarnitud kauba ostmise või importimisega seoses tasutud sisendkäibemaks. **Sel eesmärgil peaks tarnija olema alati registreeritud liikmesriigis, kus tarnija need kaubad soetas või kuhu ta need importis.**

Neljapäev, 14. november 2019

Muudatusettepanek 3**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1 a (uus)**

Direktiiv 2006/112/EÜ

Artikkel 66a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a) lisatakse järgmine artikkel:**„Artikkel 66a**

Erandina artiklitest 63, 64 ja 65 tekivad maksukohustuslase poolt, keda loetakse olevat kauba kätte saanud ja tarninud vastavalt artiklile 14a, kaubatarne ning kõnealusele maksukohustuslasele tarnimise maksustatav teokoosseis ja käibemaksu sissenõutavus makseaktsepteerimisega samal ajal.“;

Muudatusettepanek 4**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 4 a (uus)**

Direktiiv 2006/112/EÜ

Artikkel 272 – lõige 1 – lõik 1 – punkt b

Kehtiv tekst

Muudatusettepanek

4a) artikli 272 lõike 1 esimese lõigu punkt b asendatakse järgmisega:

„b) maksukohustuslased, kes ei tee ühtki artiklites 20, 21, 22, 33, 36, 138 ja 141 nimetatud tehingutest ega toimingutest;“

„b) maksukohustuslased, kes ei tee ühtki artiklites 20, 21, 22, 33, 36, **136a**, 138 ja 141 nimetatud tehingutest ega toimingutest;“;

Muudatusettepanek 5**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 7 – alapunkt a**

Direktiiv 2006/112/EÜ

Artikkel 369a – lõik 1 – punkt 3 – alapunkt c

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

c) kaupade tarnimise puhul **elektroonilise liide kaudu, mis** teeb sellise tarne võimalikuks vastavalt artikli 14 a lõikele 2, kui tarnitavate kaupade lähetamine või vedu algab ja lõpeb samas liikmesriigis, siis kõnealune liikmesriik.“;

c) kaupade tarnimise puhul **maksukohustuslase poolt, kes** teeb sellise tarne võimalikuks vastavalt artikli 14a lõikele 2, kui tarnitavate kaupade lähetamine või vedu algab ja lõpeb samas liikmesriigis, siis kõnealune liikmesriik.“;

Neljapäev, 14. november 2019

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 7 – alapunkt b

Direktiiv 2006/112/EÜ

Artikkel 369a – lõik 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

b) lisatakse järgmine **kolmas** lõik:

b) lisatakse järgmine lõik:

„Kui maksukohustuslase ettevõtte asukoht ei ole ühenduses ja tal ei ole seal püsivat tegevuskohta, on registreerimisliikmesriik see liikmesriik, kust **kaup lähetatakse** või **veetakse**. Kui **kaupu lähetatakse või veetakse rohkem kui ühest liikmesriigist**, märgib maksukohustuslane, milline nendest liikmesriikidest on registreerimisliikmesriik. Kõnealune otsus on maksukohustuslase jaoks siduv asjaomase kalendriaasta ja sellele järgneva kahe kalendriaasta jooksul.“;

„Kui maksukohustuslase ettevõtte asukoht ei ole ühenduses ja tal ei ole seal püsivat tegevuskohta, on registreerimisliikmesriik see liikmesriik, kust **kaupade lähetamine** või **vedu algab**. Kui **liikmesriike, kust kaupade lähetamine või vedu algab, on rohkem kui üks**, märgib maksukohustuslane, milline nendest liikmesriikidest on registreerimisliikmesriik. Kõnealune otsus on maksukohustuslase jaoks siduv asjaomase kalendriaasta ja sellele järgneva kahe kalendriaasta jooksul.“;

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 11

Direktiiv 2006/112/EÜ

Artikkel 369 g – lõige 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

a) kaupade ühendusesisene kaugmüük ja kaubatarned vastavalt artikli 14a lõikele 2, kui kaupade lähetamine või vedu algab ja lõpeb samas liikmesriigis;

a) kaupade ühendusesisene kaugmüük ja kaubatarned;

aa) **kaubatarned** vastavalt artikli 14a lõikele 2, kui kaupade lähetamine või vedu algab ja lõpeb samas liikmesriigis;

Neljapäev, 14. november 2019

Muudatusettepanek 8**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 11 a (uus)**

Direktiiv 2006/112/EÜ

Artikkel 369 g – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

11a) artiklisse 369 g lisatakse järgmine lõige:

„2a. Kui erikorra alusel teenuseid osutaval maksukohustuslasel on lisaks registreerimisliikmesriigis asuvale püsivale tegevuskohale üks või mitu muud püsivat tegevuskohta, kust teenuseid osutatakse, peab käibedeklaratsioon sisaldama ka käibemaksuta koguväärtust, kohaldatavat käibemaksumäära, kogusummat vastava käibemaksumäära puhul ja kogu tasumisele kuuluva käibemaksu summat seoses osutatavate teenustega iga liikmesriigi kohta, kus maksukohustuslasel on tegevuskoht, koos individuaalse käibemaksukohustuslasena registreerimise numbri või iga tegevuskoha maksuviitenumbriga tarbimisliikmesriikide kaupa välja tooduna.“;

Muudatusettepanek 9**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 12**

Direktiiv 2006/112/EÜ

Artikkel 369zb – lõige 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

„2. Liikmesriigid nõuavad, et lõikes 1 nimetatud käibemaks makstakse kord kuus. **Maksetähtpäev on sama, mida kohaldatakse** imporditollimaksu **maksmise suhtes sarnastes olukordades**.“.

„2. Liikmesriigid nõuavad, et lõikes 1 nimetatud käibemaks makstakse kord kuus imporditollimaksu **tasumise tähtpäevaks**.“

Neljapäev, 14. november 2019

P9_TA(2019)0053

Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi vahendite kasutuselevõtmine (Belgia taotlus – EGF/2019/001 BE/Carrefour)

Euroopa Parlamendi 14. novembri 2019. aasta resolutsioon, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi vahendite kasutuselevõtmise kohta (Belgia taotlus – EGF/2019/001 BE/Carrefour) (COM(2019)0442 – C9-0127/2019 – 2019/2114(BUD))

(2021/C 208/08)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2019)0442 – C9-0127/2019),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1309/2013, mis käsitleb Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi (2014–2020) ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1927/2006 ⁽¹⁾ (edaspidi „EGFi määrus“),
- võttes arvesse nõukogu 2. detsembri 2013. aasta määrust (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020 ⁽²⁾, eriti selle artiklit 12,
- võttes arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta ⁽³⁾ (2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe), eriti selle punkti 13,
- võttes arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe punktis 13 ette nähtud kolmepoolset menetlust,
- võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni kirja,
- võttes arvesse eelarvekomisjoni raportit (A9-0021/2019),
- A. arvestades, et liit on loonud õigusnormid ja eelarvevahendid, et osutada täiendavat abi töötajatele, kes kannatavad maailmakaubanduses toimunud oluliste struktuurimuutuste või üleilmse finants- ja majanduskriisi tagajärjel, ning aidata neil tööturule tagasi pöörduda; arvestades, et abi osutatakse rahalise toetuse näol töötajatele ja ettevõtetele, mille heaks nad töötasid;
- B. arvestades, et koondatud töötajatele antav liidu finantsabi peaks olema paindlik ning see tuleks teha kättesaadavaks võimalikult kiiresti ja tõhusalt; arvestades, et käesolev juhtum hõlmab eriti tundlikku vanuserühma, mille puhul üle 81 % töötajatest on vanuses 55–64 aastat;
- C. arvestades, et Belgia esitas taotluse EGF/2019/001 BE/Carrefour EGFist rahalise toetuse saamiseks pärast 751 töötaja koondamist NACE Revision 2 osa 47 (jaekaubandus, v.a mootorsõidukid ja mootorrattad) alla kuulavas majandussektoris vaatlusperioodil 30. novembrist 2018 kuni 30. märtsini 2019; arvestades, et enne või pärast vaatlusperioodi koondati veel 268 töötajat; arvestades, et komisjoni andmetel on võimalik kindlaks teha selge põhjuslik seos sündmusega, mis põhjustas vaatlusperioodil töötajate koondamise; arvestades, et Belgia ametiasutuste esitatud taotluses kirjeldatud asjaoludega seoses ei kasutatud muid rahalisi vahendeid ega programme;

⁽¹⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 855.

⁽²⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 884.

⁽³⁾ ELT C 373, 20.12.2013, lk 1.

Neljapäev, 14. november 2019

D. arvestades, et taotlus põhineb EGFi määruse artikli 4 lõike 1 punkti a kohastel sekkumiskriteeriumidel, mille kohaselt on toetuse saamise tingimuseks vähemalt 500 töötaja koondamine neljakuulise vaatlusperioodi jooksul liikmesriigi ettevõttes, hõlmates töötajaid, kelle on koondanud tarnijad ja tootmisahela järgmise etapi tootjad, ja/või füüsilisest isikust ettevõtjaid, kes on oma tegevuse lõpetanud;

E. arvestades, et kooskõlas määruse (EL) nr 1309/2013 artikli 6 lõikega 2 on Belgia teinud otsuse osutada EGFi kaasrahasutatud individualiseeritud teenuseid ka 330 mittetöötavale ja mitteõppivale noorele;

1. nõustub komisjoniga, et EGFi määruse artikli 4 lõikes 1 sätestatud tingimused on täidetud ja et Belgial on õigus saada nimetatud määruse alusel rahalist toetust summas 1 632 028 eurot, mis moodustab 2 720 047 euro suurustest kogukuludest 60 %, kaasa arvatud individualiseeritud teenuste kulud 2 665 047 eurot ning ettevalmistus-, haldus-, teavitamis- ja reklaami-, kontrolli- ja aruandlustegevuse kulud 55 000 eurot;

2. märgib, et Belgia ametiasutused esitasid taotluse 20. juunil 2019 ning pärast Belgialt lisateabe saamist viis komisjon taotluse hindamise lõpule 4. oktoobril 2019 ja andis sellest samal päeval Euroopa Parlamendile teada;

3. märgib, et Belgia ametiasutused hakkasid sihtrühma kuuluvatele toetusesaajatele individualiseeritud teenuseid osutama 1. detsembril 2018 ja seetõttu kehtib õigus EGFi rahalist toetust saada 1. detsembrist 2018 kuni 20. juunini 2021;

4. märgib, et Belgia hakkas EGFi rakendamiseks halduskulusid kandma 25. jaanuaril 2018 ning et ettevalmistus-, haldus-, teavitamis- ja reklaami- ning kontrolli- ja aruandluskulude katteks ajavahemikus 25. jaanuarist 2018 kuni 20. detsembrini 2021 saab seetõttu EGFi toetust anda;

5. tuletab meelde, et individualiseeritud teenuste kooskõlastatud paketi koostamisel tuleks prognoosida ka tööturu uusi arengusuundumusi, pöörates erilist tähelepanu üleminekule allikatõhusale ja kestlikule majandusele;

6. tuletab meelde, et see on Belgia 14. EGFi taotlus, ning et need taotlused on hõlmanud mitmeid sektoreid: autotööstus, metalli-, tekstiili-, masinate ja seadmete ning klaasitootmine, jaemüügisektor on aga praegusel juhul Belgias hõlmatud esimest korda; tuletab meelde, et see on seni kümnes EGFi taotlus mis hõlmab jaemüügisektorit;

7. mõnab, et jaekaubanduses on üleilmastumisest (e-kaubandus) tulenevalt suurte muutuste aeg, mis põhjustabki koondamisi ning et tarbijate harjumuste muutumine ja digiteerimine avaldab samuti jaekaubandusele mõju; rõhutab, et koondamised Carrefour Belgique SAs ei puuduta otseselt toiduainetööstust, vaid on seotud peamiselt e-kaubandusega, mis hõlmab näiteks raamatuid ja elektroonikaseadmeid; märgib, et tulevikus võivad sellised koondamised digiteerimise tõttu veelgi suureneda, mida tuleks arvesse võtta aruteludes tulevase EGFi üle järgmises mitmeaastases finantsraamistikus, mis hõlmab ajavahemikku 2021–2027;

8. leiab, et üleilmastumine on liidu jaoks katsumus; on lisaks seisukohal, et noorte ja muu töötuse vastu võitlemine hõlmab ümber- ja täiendusõppe võimaluste loomist Euroopa ettevõtetes; ootab, et Carrefour Belgique SA tagaks selle protsessi käigus vajaliku kvaliteetse sotsiaaldialoogi oma töötajatega;

9. märgib, et taotlus on esitatud seoses 1 019 töötaja koondamisega ettevõttes Carrefour Belgique SA ning et koondamised hõlmavad kogu Belgia; märgib lisaks, et Belgia eeldab, et meetmetes osaleb rahastamise nõuetele vastavatest toetusesaajatest (sihtrühma kuuluvad toetusesaajad) vaid 400, nimelt Valloonia koondatud töötajad, kuna nimetatud koondamistel on märgatav kahjulik mõju tööhõive olukorrale ja seeläbi Valloonia piirkonna majandusele, sest piirkonnas on vähe töökohti, suhteliselt kõrge töötuse määr ning seetõttu on koondatud töötajatel, eriti üle 50-aastastel, uue töö leidmine eeldatavalt keerukas; tuletab sellega seoses meelde, et Valloonia töötuse määr (8,6 %) on märkimisväärselt suurem kui ELi keskmine töötuse määr (6,9 %) ning rohkem kui kaks korda suurem Flandria piirkonna töötuse määrest (3,5 %);

Neljapäev, 14. november 2019

10. märgib lisaks, et Belgia ametiasutused osutavad EGFist kaasrahastatud individualiseeritud teenuseid kuni 330 mittetöötavale ja mitteõppivale noorele, kes on taotluse esitamise kuupäeval alla 25-aastased, arvestades, et 240 koondamist toimusid NUTS 2. tasandi piirkondades Hainaut' provintsis ja Liège'i provintsis, kus 2018. aasta kohta kättesaadavate andmete põhjal oli 15–24-aastaste noorte töötuse määr vähemalt 20 %;
 11. märgib, et Belgial on kavas võtta taotluses käsitletud koondatud töötajate jaoks viit tüüpi meetmeid:
 - i) toetus, juhendamine, integratsioon,
 - ii) koolitus, ümberõpe ja kutseõpe,
 - iii) ettevõtte asutamise toetamine,
 - iv) ettevõtluse alustamise toetus,
 - v) rahalised toetused; rõhutab, et antud juhul tõendab toetuse, juhendamise ja integratsiooni ning koolituse, ümberõppe ja kutseõppe asjakohasust eeldatav osalejate arv (730 eeldatavat osalejat esimeses meetmes, 460 teises meetmes);
 12. rõhutab, et mittetöötavaid ja mitteõppivaid noori koolitatakse eelkõige tööd otsima ja kandideerimiseks avaldust esitama ning neid teavitatakse paremini tööõigusest, sotsiaalsetest õigustest ja haldusmenetlustest; töötajatele ning mittetöötavatele ja mitteõppivatele noortele, kes alustavad vähemalt aasta kestvaid täisajaga õpinguid, antakse peale selle igakuist toetust 350 eurot;
 13. väljendab rahulolu selle üle, et Belgia on koostanud kooskõlastatud individualiseeritud teenuste paketi, konsulteerides sotsiaalpartneritega, eelkõige ametiühingute, kutsenõustajate ja sotsiaaltöötajatega, et vaadata läbi mitmesugused koondatud töötajate vajadustele kohandatud ümberpaigutamise lahendused;
 14. rõhutab, et Belgia on kinnitanud, et toetuskõlblikele meetmetele ei anta toetust liidu muudest fondidest ega rahastamisvahenditest;
 15. kordab, et EGF-i abi ei tohi asendada meetmeid, mille võtmine on riigisisese õiguse või kollektiivlepingute kohaselt äriühingute kohustus, ega äriühingute või sektorite ümberkorraldamise meetmeid;
 16. kiidab käesolevale resolutsioonile lisatud otsuse heaks;
 17. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga otsusele alla ja korraldada selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
 18. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon koos selle lisaga nõukogule ja komisjonile.
-

Neljapäev, 14. november 2019

LISA

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS

Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise kohta (Belgia taotlus – EGF/2019/001 BE/Carrefour)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1309/2013, mis käsitleb Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi (2014–2020) ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1927/2006 ⁽¹⁾, eriti selle artikli 15 lõiget 4,

võttes arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta ⁽²⁾, eriti selle punkti 13,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi (EGF) eesmärk on toetada maailmakaubanduses globaliseerumise tagajärjel toimunud oluliste struktuurimuutuste, üleilmse finants- ja majanduskriisi jätkumise või uue üleilmse finants- ja majanduskriisi tagajärjel koondatud töötajaid ja füüsilisest isikust ettevõtjaid, kes on oma tegevuse lõpetanud, ning aidata neil tööturule tagasi pöörduda.
- (2) Nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 1311/2013 ⁽³⁾ artikli 12 kohaselt ei tohi EGFist antav toetus ületada iga-aastast maksimaalset summat, milleks on 150 miljonit eurot (2011. aasta hindades).
- (3) Belgia ametiasutused esitasid 20. juunil 2019 taotluse EGF-i vahendite kasutuselevõtmiseks seoses ettevõttes Carrefour Belgique SA toimunud koondamistega. Taotluse kohta esitati lisateavet vastavalt määruse (EL) nr 1309/2013 artikli 8 lõikele 3. Taotlus vastab EGF-i rahalise toetuse kindlaksmääramise nõuetele, mis on sätestatud määruse (EL) nr 1309/2013 artiklis 13.
- (4) Kooskõlas määruse (EL) nr 1309/2013 artikli 6 lõikega 2 on Belgia otsustanud osutada EGFist kaasrahastatud individualiseeritud teenuseid ka 330 mittetöötavale ja mitteõppivale noorele.
- (5) Seega tuleks kasutusele võtta EGF-i vahendid, et anda Belgia ametiasutuste taotluse alusel rahalist toetust summas 1 632 028 eurot.
- (6) Selleks et EGF-i vahendid saaks võimalikult kiiresti kasutusele võtta, tuleks käesolevat otsust kohaldada alates selle vastuvõtmise kuupäevast,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu 2019. aasta üldeelarvest võetakse Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi raames kulukohustuste ja maksete assigneeringutena kasutusele 1 632 028 eurot.

⁽¹⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 855.

⁽²⁾ ELT C 373, 20.12.2013, lk 1.

⁽³⁾ Nõukogu 2. detsembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 884).

Neljapäev, 14. november 2019

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval. Seda kohaldatakse alates ... [käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäev] (*).

...,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

(*) Kuupäeva sisestab Euroopa Parlament enne ELTs avaldamist.

ISSN 1977-0898 (elektroniline väljaanne)
ISSN 1725-5171 (paberväljaanne)

Euroopa Liidu
Väljaannete Talitus
L-2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET